Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کـتـاب نـوم : ربيع الاول او ميلاد نبوي

ليکوال :: علامه محمد معين الدين أبوالفضل

خـــپـرونـکـــی: بېنوا انټرنيټ پاڼه

د چاپ ټول حقوق له ليکوال او بېنوا پاڼې سره خوندي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربیع الاول او میلاد النبي

نحمده ونصلي علی رسوله الکریم.

امابعد: فأعوذبالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم.

(وماارسلناک الارحمة للعالمین) وایضاً قال الله تعالي(انک میت وانهم میّتون) وایضاً قال الله تعالی (لقد جاء کم رسول من انفسکم عزیز علیه ماعنتم حریص علیکم باالمومنین رءوف رحیم)

محترمومسلمانانو! څرنگه چې دربیع الاول مبارکه میا شت رابره سویده اوپه دغه میاشت کښی داسلام پیغمبرامام الانبیاء رحمة للعالمین رسول حضرت محمدصلی الله علیه وسلم زیږیدلئ دئ اوپه همدغه میاشت کښی وفات سوئ دئ په همدغه مناسبت زه غواړم چي ومحترمو مسلمانانوته داسلام دپیغمبر دولادت اوله دنیا څخه دده مبارک درحلت اووفات بیان اوتفصیل په هغه ډول وکړم چي په شرعي لحاظ زیات مستند اومثبت وي اودمسلمانانو دزړونودپاره ډیرجالب اورقت وربخښونکئ وي اوهمدارنگه غواړم داسلام دپیغمبردمیلاد اودو فات دورځي دلمانځني په باب واقعي اوسوچه شرعي معلومات عرض کړم اوپه دي اړه دافراط کونکو اودتفریط کونکو چهره څرگنده کړم.

محترمو ورونړو!یوځل بیادرته ذکرکوم چي په دغه لړئ کښي به وتاسي محترموته څلورقسمه مطالب په تفصیل سره بیان کړه سي.

اول داسلام دپیغمبر دولادت واقعه اودده مبارک دتولد په وخت کښي ناآشنااونادره خارق العادته پیښي.

دوهم دده مبارک دوفات اوله دنیا څخه دده درحلت واقعه .

دریم دده مبارک دولادت اودوفات دورځي دلمانځني شرعي حکم اوپه دي اړه دافراط اودتفریط په باب شرعي حکم .

اوڅلورم داسلام دپیغمبر دعظمت دشان په باب ځني بیخي نادراومثبت اوصحیح معلوماتونه.

محترم ورونړه دي له دي څخه هم باخبره وي چي دغه بیانونه له ډیروعمده اومعتبروکتابوڅخه مأخوذدي لکه (البدایة والنهایة ، سیرت ابن هشام ،تاریخ طبري ، محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم [تالیف،محمدرضا، روضة الشهداء [للواعظ الکاشفي] ، سخاوي ، مدارج النبوة [للمحدث دهلوي] ، الحاوي [للامام السیوطي] ،وغیره(

له محترمو مسلمانانوڅخه هیله کوم چي دخپل محبوب پیغمبر په باره کښي دغه بیانونه په ډیر غور سره مطالعه کړي اودشوق اوذوق اودمینی اومحبت اودجوش اوخروش په کتنه سره ددغو بیانو دخپل پیغمبر دولادت اودرحلت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي حق وراداء کړئ دااوله برخه تمهيدي بيان وو مقصودي بيانونه به انشاءالله پرلپسي ستاسي وحضورته تقديم کړه سي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

محترمومسلمانانو ! اوس د رحمة اللعالمين پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د تولد او د زوکړي په تفصيلاتو پيل کوم.

محترمو ورونو ! د حج مبارکي ورځي وي او د تشريق د ورځو مابين ؤ ، دجمعې مبارکي شپه وه چي د اسلام د پيغمبر د خلقت ماده دده د مبارک پلار عبدالله له وجود څخه ، دده د مبارکي مور حضرت بي بي آمنې (رضي الله عنها) و مبارک رحم ته ورنقل سوه .

حضرت امام أحمد بن حنبل فرمايلي دي چي د جمعې مبارکه شپه د ليلة القدر تر شپې بهتره ده ؛ ځکه چي کومي ښيګڼي ، برکتونه ، کرامتونه او نيکبختۍ چي په جنس کښي د جمعې د مبارکي شپې پر عالميانو باندي راتوی سوي او نازل سويدي په هيڅ بله شپه کښي نه راتوی سويدي او نه به د قيامت تر ورځي پوري راتوی سي ، نو که په دغه وجه د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د ميلاد شپه د � شب قدر � تر شپې أفضله او بهتره وګڼله سي نو لايقه خبرده .

او ډيرو علماؤ پر دغه خبره باندي تصريح هم کړېده ، په رواياتو کښي راغلي دي چي په دغه شپه کښي له الهي لوري و ملائکوته حکم وکړ سو چي ټول عالم په أنوارو د قدس (يعني د ذات مقدس چي الله [جل جلاله] دئ) منور وګرځوی ، او ټول ملائکه ، اسمانونه او مځکه په سرور ، ابتهاج او خوشحالۍ کښي راغلل ، او و خازن ته د جنت أمر وسو چي � فردوس أعلی � خلاص کړي او ټول عالم په خوشبويه رائحو سره معطر وګرځوي ، او و ټولو طبقو ته د اسمانو او و ټولو ځايو ته د مځکي زيرئ ورکړ سو چي محمدي نور نن شپه د حضرت بي بي آمنې په رِحم کښي قرار ونيوئ.

همدارنګه روايت سوئ دئ چي په سهار کي ددغي شپې د مځکي د مخ ټول بتان سرچپه پر مځکه باندي ولوېدل او د مځکي پر مخ باندي د ټولو بادشاهانو تختونه سرنګون کړه سوه ، او په دغه شپه کښي هيڅ يو سرائ داسي ندئ پاته سوئ چي روښانه سوئ دي نه وي او هيڅ يو ځائ داسي ندئ پاته سوئ چي منور دي نه وي ګرځېدلئ ، او هيڅ يو چارپائ داسي نه دئ پاته سوئ چي په دغه شپه کښي دي دَی ګويا سوئ او خبري کونکئ نه وي ګرځيدلئ ، او په دغه شپه کښي د مشرق وحشي حيواناتو د مغرب پر وحشي حيواناتو باندي د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) زيرئ وکړ او تر دغه شپه له مخه قريش په سختي قحطۍ او تنګۍ کښي واقع سوي وو چي درختي ټولي وچي سوي وي او چارپايان يې له ډيري کمزورۍ او ډنګروالي پر لار باندي نسوائ تللائ ، ددغه شپې په برکت الله تعالی بارانونه شروع کړل او له قريشو څخه قحطي ولاړه او له خوشحالۍ او پراخۍ سره مخامخ سول ، په دي وجه به قريشو ودغه کال ته � سنة الفرح و الإبتهاج � وايو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام پيغمبر (صلی الله علیه وسلم) پوره نهه مياشتي (نه زيات او نه کم) د خپلي مبارکي مور په رحم کښي ؤ ، په دغه موده کښي دده مبارکي مور هيڅ يو داسي تکليف ندئ محسوس کړئ لکه څرنگه چي يې نوري ښځي په عمومي ډول د حمل په وخت کښي محسوسه وي .

لکه چي له حضرت آمنې څخه نقل سوئ دئ چي دې مبارکي فرمايلي دي چي زه په دې هيڅ نه يم اګاه سوې چي زه خاونده د حمل يم ، مگر تنها له دې وجې مي پر ځان باندي د حاملې خيال راتلئ چي زنانه مرض مي قطع سوئ ؤ .

له ځيني روايتو څخه داسي فهميږي چي په وخت کښي د حمل ددې مبارکي په پيغمبر د إسلام دې د څه تکليف او ثقل حس وکاوئ ، خو علماؤ دا پر ابتدا د حمل ، حمل کړئ دئ ، چي دا بيايو بل خارق العادته کار دئ ؛ ځکه چي ښځي په ابتدا کښي د حمل کوم تکليف نه محسوسوي بلکي په وروسته کښي احساس د تکليف ورته پيداکيږي .

حضرت ابونعيم له ابن عباس څخه روايت کړئ دئ چي يوه نښانه د حملداره کېدو د حضرت آمنې په رسول د خدائ دا وه چي په قريشو کښي چي څه چارپايان وو ټولو په هغه شپه کښي دا ويل چي : � موږ په خالق د کعبې قسم کوو چي د الله تعالی په رسول باندي دده مبارکه مور حملداره وگرځېدله ، کوم چي د تمامي دنيا امام او د ټولو خلگو د هدايت څراغ دئ .

او په يوه روايت کښي داسي راغلي دي چي د مځکي د مخ ټولو چارپايانو دغه ډول خبر په دغه شپه کښي وکړه .

همدارنگه حضرت آمنې (رضي الله عنها) فرمايلي دي چي په داسي حال کښي چي زه نيمۍ ويښه وم او نيمۍ بيده وم ، دا ږغ مي واوريدئ چي : � تر ټولو خلگو په بهترين شخص سره ته حملداره سوې يې � او د همدغه غيبي ږغ په وجه زه په دې عالمه سوم چي زه حملداره يم .

همدارنگه دې مبارکي فرمايلي دي چي په دوران کښي د حمل هره مياشت د اسمان او مځکي له طرفه پر ماباندي داسي غيبي ږغ کيدئ چي : � خوشحالي دي وي تا لره چي ددې وخت رارسېدلئ دئ چي ظاهر به سي له تا څخه � أبوالقاسم � (صلی الله علیه وسلم) .

همدارنگه حضرت بي بي آمنې فرمايلي دي چي حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) چي کله ځما په نس کښي ؤ ، نو په خوب کښي مي وليدل چي يو نور له ما څخه جلا سو داسي نور چي ټول عالم په هغه نور سره منور وگرځيدئ ، او دارنگه مي بنگلې د � بصرى � کوم چي د شام په طرف کښي يو ښار دئ وليدلې ، او ددغه واقعې په مثل د إسلام د پيغمبر د ولادت په وخت کښي هم پېښه سوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حضرت بي بي آمنې څخه ماسوی د اسلام له پیغمبر څخه بل کوم ولد ندئ پیداسوئ ، او دارنګه دده مبارک د پلار عبدالله هم بل هیڅ ځوی ندئ ځیږیدلئ .

په دې موضوع کښې روایتونه مختلف دي چې د إسلام د پیغمبر د تولد په وخت کښې دده پلار ژوندئ ؤ او که وفات سوئ ؤ ؟

ځینو علماؤ ذکر کړیدي چې دده مبارک پلار دده تر تولد له مخه وفات سوئ دئ او دغه قول ډېر مشهور هم دئ او ځینو عمده علماؤ ددې تصحیح هم کړېده.

او ځینو علماؤ ویلي دي چې دَی مبارک د اتو یا د اوو یا د دوو میاشتو ؤ ، او دغه راز نور قولونه هم راغلي دي.

دده مبارک دپلار حضرت عبدالله صاحب د وفات واقعه په مختصر ډول داسي وه چې : عبدالله صاحب د قریشو له یوې ډلي سره په تجارت ولاړئ ، کله چې و مدینې منورې ته دوی ورسېدل نو عبدالله هلته مریض سو ، د مرض په وجه له خپلو ملګرو څخه د خپلو ماماګانو په کور کښې پاته سو کوم چې د بني نجار له قبېلې څخه ول ، کله چې دده ملګري و مکې شریفي ته راورسېدل نو عبدالمطلب له دوی څخه د خپل ځوی عبدالله پوښتنه وکړه ؟ دوی ورته وویل چې هغه د ناجوړی په وجه په مدینه منوره کښې د خپلو ماماګانو په کور کښې پاته سو ، بیا عبدالمطلب خپل مشر ځوی � حارث � دده د معلومات دپاره و مدینې ته ولیږئ ، حارث چې و مدینې ته ورسیدئ نو په دغه وخت کښې عبدالله صاحب وفات سوئ او دفن سوئ ؤ په داسي ځائ کښې چې � دار نابغه � ورته ویل کیده .

او ځینو علماؤ فرمایلي دي چې دده مبارک دفن په � أبوا � کې سوئ دئ .

له حضرت ابن عباس (رضي الله عنه) څخه روایت دئ چې کله عبدالله صاحب وفات وکړ نو ملائکه و و الله تعالی ته عرض وکړ چې اې ځموږ باداره ! محمد چې پیغمبر او حبیب ستا دئ یتیم وګرځیدئ ، نو الله (جل جلاله) و فرشتو ته په جواب کښې وفرمایل چې د محمد زه حافظ ، مددګار او کفیل یم ، تاسي پر محمد باندي صلوة او سلام وایاست او و ده ته دعاګاني کوی .

دا د إسلام د پیغمبر حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه وسلم) تر ولادت له مخه د � مشت نمونهء خروار � په ډول ځیني له عظمت او له جلال څخه ډک حالات وو چې ما درته ذکر کړل ، نو تاسي فکر وکړی چې کله دَی مبارک ځیږېدئ او دنیا دده په وجود سره مشرفه کیدله نو لا به څه قسم عجائبات منځته راغلي وي چې د هغوی تفصیل به هم (إن شآءالله) سره له بیانه د واقعې د تولد دده مبارک په راتلونکي برخه کښې درته راسي .

)مدارج النبوت للمحدث الدهلوي وغیره . (

ومن الله التوفیق.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

محترمومسلمانانو ! په دې او راتلونکې برخه کښې وتاسې محترمو ته د إسلام د پیغمبر د ولادت او د زوکړې او دارنګه دده مبارک د زوکړې د تاریخ په شا وخوا کښې د ځینو مهمو خارق العادته پیښو بیان درته کوم کومې چې په شریعت کښې � ارهاصات � ورته ویل کیږي :

اول : د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د تولد او زوکړې نیټه او تاریخ :

شیخ عبدالحق محدث دهلوي په � مدارج النبوت ج ۲ ص ۱۴ � کښې ذکر کړیدي چې جمهور د أهل سِیَر اود تواریخ پر دې خبره باندې دي چې تولد او زوکړه د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) په � عام الفیل � کښې وروسته له دې څخه چې د فیل د واقعې څلویښت ورځې یا پنځه پنځوس ورځې تیرې سوې وې سوېده ، او دغه قول أصح د أقوالو دئ .

او دارنګه داخبره مشهوره ده چې تولدده مبارک د � ربیع الأول � په میاشت کښې سوئ دئ.

او ځینو علماؤ پر دغه خبره باندې ادعا د اتفاق کړېده .

دارنګه د ده مبارک تولد په دولسمه د ربیع الأول کښې سوئ دئ ، او په دې باره کښې نور قولونه هم راغلي دي خو دغه قول أشهر او أکثر دئ ، او د مکې د خلګو عمل هم پر دغه خبره باندې جاري ؤ ؛ ځکه چې دوی به د ربیع الأول په دوولسمه د إسلام د پیغمبر د ولادت د ځائ زیارت کاوه ، او دده مبارک د زوکړې په مناسبت چې به کوم د خیر کارونه دوی کول نو هغه به هم د ربیع الأول په دوولسمه شپه کښې وو .

او دارنګه ورځ د دوشنبې وه ، لکه څرنګه چې و ده مبارک ته له الهي لوري څخه ابتدا د وحي او هجرت دده مبارک له مکې مکرمې څخه ، او رسېدل دده و مدینې منورې ته او فتح د مکې شریفې او وفات دده مبارک د دوشنبې په ورځ سویدي .

د دوشنبې د ورځې چې د ربیع الأول دوولسمه ورځ وه ، د صبح صادق په وخت کښې دده مبارک زوکړه وسوه .

او ځینو علماؤ فرمایلي دي چې دده مبارک تولد د دوشنبې په شپه کښې سوئ دئ ، دغه علمآء پ دې سره دلیل نیسي چې په روایاتو کښې راغلي دي چې دده مبارک د زوکړې په وخت کښې ستوري و مځکې ته رانژدې کړه سوه او دارنګه شهب او کواکب پرلپسې د اسمان له طرفه رالوېدل ، خو د دوی له دغه استدلال څخه په دې ډول جواب ورکړ سوئ دئ چې د إسلام د پیغمبر د ولادت او د نبوت زمانه خو د خارق العادته شیانو د ښکاره کیدو زمانه وه نو دا ممکن دئ چې رانژدې کیدل د ستورو دي و مځکې ته او دارنګه سقوط د ستورو دي په خارق العادته توګه د ورځې واقع سوئ وي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوه سه ! چي د علمِ نجوم ځينو ماهرانو ذكر كړيدي چي په كوم ساعت كښي چي د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) تولد سوئ دئ هغه (يعني د دنيا د ټول عمر په ساعاتو كښي) تر ټولو اسعد او ډير نيكبخته ساعت ؤ ، لكه چي په � روضة الأحباب � كښي هم ددې ذكر راغلئ دئ ، خو محدث دهلوي فرمايلي دي چي حقه خبر داده چي د إسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) متشرف په زمانه سره ندئ بلكي زمانه په ده سره متشرفه ده ، همدا سبب دئ چي ولادت دده مبارك په هغو مياشتو كي ندئ واقع سوئ چي په كرامت او بركت سره مشهوري دي لكه محرم ، رجب او رمضان .

له حضرت ابن عباس څخه روايت دئ چي : � ولدَ رسول الله (صلى الله عليه وسلم) يوم الإنين و أستنبئ يوم الإثنين و خرج مهاجرا من مكة الى المدينة يوم الإثنين و قدم المدينة يوم الإثنين و توُفيَ يوم الإثنين و رفِعَ الحجرالأسود يوم الإثنين � تفرد به أحمد ، وفي رواية بزيادة : � نزلت سورة المآئدة يوم الإثنين � (كذافي البداية والنهاية) .

د � محاضرات تاريخ الأمم الإسلامية للخضري � كښي د ج۱ص۶۲ كښي ، دارنګه د � رحمة اللعالمين � د ج۱ ص۳۸ـ۳۹ كښي

د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د مَولد په باب داسي راغلي دي : � ولد سيد المرسلين (صلى الله عليه وسلم) بشعب بني هاشم بمكة في صبيحة يوم الإثنين التاسع من شهر ربيع الأول ، لأول عام من حادثة الفيل ، ولأربعين سنة خلت من ملك كسرى أنوشيروان ، ويوافق ذالك العشرين او الثاني و عشرين من ابريل سنة ۵۷۱م حسبما حققه العالم الكبير محمد سليمان المنصور فور و المحقق الفلكي محمود باشا . �

او شيخ محمد رضا د خپل كتاب � محمد رسول الله � چي د ډيرو عمده كتابو د سِيرَ او دتاريخ له پخوړ څخه جوړ دئ په ص۱۲ كښي د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د مَولِد په ارتباط داسي ذكر راغلئ دئ : � ولد النبي (صلى الله عليه وسلم) في فجر يوم الإثنين لاثنتى عشرة ليلة مضت من شهر ربيع الأول (و هل مكة يزورون موضع مولده في هذا الوقت) في عام الفيل ، و لأربعين سنة خلت من حكم كسرى أنوشيروان خسرو بن قباذ بن فيروز ۲۰ أغسطس سنة ۵۷۰م بمكة في الدار التي صارت تدعي لمحمد بن يوسف الثقفي أخى الحجاج ، و كانت قبل ذلک لعقيل بن أبي طالب و نزل على يد الشفا أم عبدالرحمن بن عوف فهي قابلته . �

د � ألأنوار المحمدية من المواهب اللدنية � په ص۶۷ كښي راغلي دي چي علمآؤ اختلاف كړئ دئ په شان كښي د كال د ولادت د نبي (صلى الله عليه وسلم) خو أكثر علماء پر دغه خبر باندي دي چي د إسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) په عام الفيل كښي زيږېدلئ دئ ، په داسي حال كښي چي د فيل له واقعې څخه ۵۰پنځوس ورځي تيري سوي وې او مياشت د ربيع الأول وه ، ورځ د دوشنبې وه ، وخت د صبح صادق ؤ او د ربيع الأول دوولسمه وه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترمو مسلمانانو ! په راتلونکي برخه کښي به و تاسي ته د هغو عجآئباتو او خارق العادته پيښو بيان وسي کومي چي دده مبارک د تولد د وخت پر شاوخوا پيښي سويدي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

قدرمنومسلمانانو ! په دې برخه کښې د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دتولد په وخت کښې او یا دده مبارک له تولد څخه وروسته تر هغه وخته پورې چې دَی و مبارکې مرضعې ، حلیمې سعدیې ته ورسپارل کیدئ او یا وروسته بیا د حلیمې سعدیې له طرفه بیرته وخپل مبارک نیکه عبدالمطلب ته سپارل کیدئ ، هغه مستند او په صحت رسیدلې عجائب ، ارهاصات او خارق العادته واقعې نمبرواره درته ذکرکوم کومې چې ځموږ او ستاسې د ګران رسول حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) د بې مثاله او بې نظیره عظمت او رفعت څرګندوېي دي :

)۱ : (أخرج أبونعیم عن بریده و إبن عباس قالا : رأت آمنة في منامها فقیل لها : إنک قد حملت بخیر البریة و سیدالعالمین ، فإذا ولدتیه فسمیه أحمدًا و محمدًا و علقي علیه هذه ، فانتبهت و عند رأسها صحیفة من ذهب مکتوب علیها : أعیذه بالواحد ، من شر کل حاسد ، و کل خلق رائد ، من قائم وقاعد ، عن السبیل عائد ، علی الفساد جاهد ، من نافث او عاقد ، و کل خلق مارد ، یأخذ بامراصد ، في طرق الموارد ، أنها هم عنه بالله الأعلی ، و احوطه منهم بالیدالعلیا ، والکف الذي لایری ، یدالله فوق أیدیهم ، و حجاب الله دون عادیهم ، لا یطردوه ولایضروه في مقعد ولامنام ، و لا مسیر و لا مقام ، أول اللیالي و آخرالأیام .

)کذا في الخصائص الکبری للسیوطي . (

ترجمه : حضرت بي بي آمنې یو خوب ولیدئ او ورته وویل سول په دې خوب کې چې : بېشکه ته حملداره سوې یې په بهتر د انسانانو او په سردار د عالمیانو ، نو کله چې و ځېروې ته دَی نو مسمی یې که په أحمد او په محمد سره او راوځروه پر ده باندې (یعني دده پر غاړه باندې) دا کلمې چې : � أعیذه بالواحد الخ ، نو کله چې دا ویښه سوه و سر ددې ته د سرو زرو یوه صحیفه پرته وه او دا مذکورې کلمې پکښې لیکلې سوې وې (چې له أعیذه بالواحد څخه شروع بیا تر پایه پورې) .

)۲ : (و أخرج البیهقي والطبراني و أبونعیم ، و إبن عساکر عن عثمان بن أبي العاص قال :

حدثتني أمي أنها شهدت ولادة آمنة أم رسول الله(صلی الله علیه وسلم) لیلة ولدته قالت : فما شئ أنظر الیه في البیت إلانور و إني لأنظر إلی النجوم تدنو حتی أني لأقول لیقعن علي ، فلما وضعت خرج منها نور أضآء له البیت و الدار حتی جعلت لا أری إلا نورًا.

ترجمه : بیهقي ، طبراني ، أبونعیم او ابن عساکر له عثمان څخه چې د أبي العاص ځوی دئ روایت کړئ دئ چې ده مبارک فرمایلي دي چې : ماته ځما مور دا قصه وکړه چې کله چې د رسول الله(صلی الله علیه وسلم) له مور مبارکې حضرت آمنې څخه د الله پاک رسول پیدا کیدئ نو زه و ولادت ددې مبارکې ته حاضره سوم ، نو په دغه کور کښې هیڅ داسې شئ نه ؤ چې ما به ورته وکتل مګر خالص نورګرځیدلئ ؤ او د أسمان و ستورو ته مې کتل چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وارپه وار دونه رانژدې کېدل چې ما به له ځانه سره دا وېل چې دغه ستورې به پر ما باندې راولوېږي (د مذکور روايت دپاته کلمو توضيح به په بل نمبر کښې درته راسي) .

۳) : (له عمر بن قتيبه څخه روايت دئ چې ځما پلار قتيبه ووېل چې هغه وخت چې د حضرت آمنې (رضي الله عنها) د ولادت وخت سو نو الله پاک و فرشتو ته وفرمايل چې د اسمان ټولې دروازې خلاصې کړې او دارنګه د ټولو جنتو دروازې هم ټولې خلاصې کړې ، او دارنګه يې و پرشتو ته حکم وکړ چې د إسلام د پيغمبر د زوکړې و ځائ ته ټول حاضر سې ، بيا پرشتې راکښته سوې په داسې حال کښې چې يو پر بل يې د إسلا د پيغمبر د زوکړې زيرئ کاوئ او د ټولې دنيا غرونه اوږده ، دراز او جګ سول او د ټولو دريابو اوبه د أسمان وطرفته پورته سوې ، او د ټولو دريابو اوسيدونکيو خوشحالۍ شروع کړې ، او يوه ملائکه داسې نه وه چې د إسلام د پيغمبر د زوکړې و ځائ ته دې نه وه حاضره سوې ، او شيطان ملعون د � بحرخضرا � يعنې د زرغونه درياب و منځته سرچپه خپل ځان وروغورځاوه ، او نور ټول شيطانان په دغه وخت کښې په طوقو او ځنځيرو وتړل سول او د لمر نور او روښنايي ته د خپل أصلي حالت په نسبت زيات عظمت او لويي وروبخښله سوه ، او د حضرت بي بي آمنې پر سر باندې په هوا کښې اويا زره حورې د جنت ودرولې سوې چې د إسلام د پيغمبر د ولادت او د زوکړې انتظار يې کاوه ، او په دغه کال کښې الله (جل جلاله) خپله الهي فيصله په دې ډول صادره کړه چې د دنيا ټولې ښځې به دغه کال له وجې د کرامته د حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) نارينه اولادونه زيږوي ، او دغه کال به داسې درخته (يعنې ميوه داره درخته) نه پاته کيږي چې ميوه دې ونه کړي ، او دغه کال چې په خلګو کښې کومه وېره او ترس موجود وي هغه به له منځه ځي ، او أمن او أمان به جوړيږي .

بيا چې کله د إسلام پيغمبر و زيږېدئ نو ټوله دنيا له نوره څخه ډکه سوه او ټولو ملائکه ؤ خوشحالۍ شروع کړې او په هر اسمان کې يو عمود د زبرجدو او يو عمود د ياقوتو پيدا کړ سو چې ټول اسمانونه په روښانه کړه سول ، او کله چې د إسلام پيغمبر د معراج په شپه و اسمانو ته پورته سو نو دغه عمودونه او ستنې ده مبارک په خپله وليدلې او وده مبارک ته په شپه د معراج ووېل سول چې ستا د ولادت په خوشحالۍ کښې دغه عمودونه په اسمانو کښې خدائ پاک پيدا کړل .

او همدارنګه دده مبارک د زوکړې پر مهال د نهر کوثر پر غاړه باندې (کوم چې په جنت کښې دده مبارک په نامه باندې و نهر دئ) اويازره درختې د أظفر مشکو کوم چې أفضل ترين مشک دي پيدا کړې چې د دغو درختو ميوې به د قيامت په ورځ جنتيان د خوشبويي په ډول کاروي .

او د دنيا ټول بتان سرچپه ولوېدل ، او د لات او عزی دوه بتان له خپل ځائ څخه ووتل او دا ډول يې ويل : اوس تباهي او خرابي و قريشو ته راغله چې محمد � أمين � پيدا سو ، قريش نه پوهيږي چې څه ورپېښه سوه ، او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارنګه د بيت الله شريفي له نس څخه ډيري ورځي دغه الفاظ خلګو اوريدل : الآن يُرَد علي نوري ، الآن يجيئني زواري ، الآن أطَهر من أنجاس الجاهلية ، ايتها العزى هلكتِ .

او همدارنګه درې ورځي پرلپسې کعبه شريفه په زلزله او حرکت کښي وه .

)أخرجه أبو نعيم ، كذافي الخصائص الكبرى لسيوطي . (

پوه سه ! چي ددغه حديث په باب امام سيوطي د نکارت شديده ذکر کړئ دئ ، خو دا د سند و ځينو راويانو ته د کتلو په وجه دئ او پاته سو ذکر سوئ مضمون ، نو د هغه په تحقق او په ثبوت کښي شک کول ډير نالائق کار دئ ؛ ځکه هغه شخصيت چي قطعي دلائل پر دې خبره باندي قائم دي چي دنيا ټوله دده په خاطر پيدا سوې ده ، نو د هغه د تولد پر مهال دغه ذکر سوئ مضمون ډير کم لا ښکاره کيږي تر دې غټې غټې واقعات په قوي دلائلو ثابت دده مبارک د زوکړي په مناسبت واقع سويدي .

)۴ : (خطيب بغدادي روايت کړئ دئ چي حضرت آمنې فرمايلي دي چي کله له ما څخه محمد (صلى الله عليه وسلم) پيدا سو نو ما يوه ډيره لويه نوراني وريځ وليده چي په دغه وريځ کي ما د اسانو � سهيل � (يعني سِيسنئ) او د وزرو (يعني د وزرو د پرشتو) اواز او د نارينه ؤ کلام واوريدئ ، په دغه وريځ کښي محمد (صلى الله عليه وسلم) پټ کړ سو ، او له ما څخه غائب کړ سو ، وروسته مي له يو چا څخه واوريدل (يعني له يوه غيبي ږغ کونکي څخه) چي داسي يې ويل : � طوفوا بمحمدٍ في جميع الأرض و اعرضوه على كل روحاني من الجن و الملائكه والطيور والوحوش ، واعطوه خُلق آدم ومعرفة شيث و شجاعة نوح و خلة إبراهيم ، ولسان اسماعيل و رضآء اسحق و فصاحة صالح و حكمة لوطٍ و بشرى يعقوب و شدة موسى و صبرَ أيوب و طاعة يونس و جهادَ يوشع و صوت داود و حب دانيال ، و وقارَ الياس و عصة يحيى و زهدَ عيسى ، و أغمسو ه في أخلاقِ النبيين.

يعني : طواف وکړی په محمد ، وګرځوی دَی په ټوله مځکه کښي او عرض کړی وړاندي کړی دَی پر ټولو هغو موجوداتو باندي چي خاوندان د روح وي له پيرانانو څخه او له انسانانو او ملائکه ؤ څخه او له مرغانو او وحشي حيوانانو څخه ، او ورکړی وده ته خِلقت د آدم او معرفت د شيث او شجاعت د نوح او خليل والئ د إبراهيم او ژبه د إسماعيل ، او رضا او خوشحالي د إسحق او فصاحت د حضرت صالح او حکمت د حضرت لوط ، او د خوشحالی زيرئ د يعقوب او قوت او سختي د موسى او صبر د أيوب او طاعت او فرمانبرداري د يونس او جهاد د يوشع او صوت (يعني ښه اواز) د داؤد او محبت د دانيال او وقار او سنګيني د الياس او عصمت د يحيى او زهد د عيسى ، او غوټه کړی دَی په أخلاقو د نبيانو کښي.

لکه چي يو شاعر فرمايلي دي :

حسن يوسف دمِ عيسى يدِ بيضا داري آنچه خوبان همه دارندُ تو تنها داري .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا حضرت بي بي آمنې فرمایلي دي چي وروسته له دې څخه چي دغه حالت له ده مبارک څخه لیري سو نو ناڅاپه غیبي درې نفره پیدا سول د یوه په لاس کښي د سپینو زرو ګړوه وه او د بل په لاس کښي د زمرودو یو تال ؤ او د دریم پلاس کښي سپین وریښم (یعني د سپینو وریښمو یوه ټوټه وه) بیا یې دغه ټوټه و غوړوله ، بیا یې یو داسي مُهر ورڅخه راوایستئ چي د کتونکو سترګي یې (یعني د بې انتها خوندور والي په وجه) په حیرت کښي اچولې ، بیا یې دَی مبارک اوه واره د ذکرسوي ګړوې په وجه پریمنځئ ، بیا یې په ذکرسوي مُهر سره دده مبارک د دوو اوږو په منځ کښي مُهر ولګاوه ، بیا یې په ذکر سوي وریښمین ټوکر کښي دَی مبارک وپیچئ ، بیا یې یو ساعت په خپلو وزرو کښي ونیوئ وروسته یې و ماته بیرته راکړ .

)کذا في الأنوار المحمدیه من المواهب اللدنیه . (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

اللهم صل على محمد النبي الأمي و على آله و أصحابه وبارک وسلم .

قدرمنومسلمانانو ! د إسلام د پيغمبر (صلی الله علیه وسلم) د تولد او د زوکړي په حرمت او په برکت ، يا په بل عبارت دده د تولد په استقبال کښي چي الله (جل جلاله) و عالم انسانيت ته ، بلکي و عالمِ مُلک او عالم ملکوت ته ، و عالم خلق او عالم أمَر ته ، و عالم علوي او عالم سفلي ته کوم عجآئبات او مختلف النوع د عادت خلاف ، نادر او په حيرانتيا کښي اچونکي أمور او واقعات ښکاره کړيدي ، د ټولو ذکر کول ځما عاجز ، بلکي د هر انسان له طاقت څخه وتلئ کار دئ ، خو بيا هم د يو کافي تعداد ذکر ما په تيرو برخو کي درته وکړ او د ځينو نورو ذکر په دې برخه کښي درته کوم .

) ۱: (د اسلام د پيغمبر د مبارک نيکه عبدالمطلب څخه روايت دئ چي ده مبارک فرمايلي دي چي زه په شپه د ولادت د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) په نزد د کعبې شريفي وم ، کله چي شپه و نيمايي ته ورسېدله ومي ليدل چي کعبه شريفه د � مقام إبراهيم � پر طرف راماَئله سوه او پر سجده باندي پرېوتله او په دغه ډول د تکبير اواز ورڅخه راغئ چي : � الله أکبر ، الله أکبر ، رب محمد المصطفی الآن قد طهرني ربي من أنجاس الأصنام و أرجاس المشرکين . �

يعني الله (جل جلاله) ډير لوئ دئ ، الله (جل جلاله) ډير لوئ دئ ، چي رب د محمد مصطفی دئ (يعني رب د هغه محمد دئ چي الله تعالی له مابين څخه د ټولو کائناتو غوره کړئ دئ) په تحقيق سره پاکه کړم زه رب ځما له مرداريو څخه د بتانو او له نجاستو څخه د مشرکانو (يعني اوس چي د إسلام پيغمبر حضرت محمد پيدا سو نو ددې وخت رانژدې دئ چي دغه درې سوه او شپيته بتان به چي کفارو پر ما باندي شاوخوا راگرځولي دي او دارنگه دغه مشرکان به چي قسم قسم د شرک عملونه دلته کوي نيست او نابود وگرځي) .

)۲ : (د إسلام د پيغمبر د ولادت سره سم د کسری قصر او بنگله په لړزه کښي راغله او ۱۴ کنگرې ورڅخه راولوېدلې .

)۳ : (دده مبارک له ولادت سره سم د � ساوه � بحيره وچه سوله او اوبه يې په مځکه ننوتلې .

)۴ : (هغه شېله او کنده چي په هغه وخت کښي په � وادي سماوه � سره مشهوره وه ، چي په طول کښي د زروکالو يې اوبه قطعه سوي وې له اوبو څخه ډکه راوبهېدله .

)۵ : (د پارسيانو ، اتش پرستانو د عبادت خانې اور چي زر کاله متصل بل سوئ راچليدلئ ؤ په دغه شپه کښي مړ سو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

)٦ : (دده مبارک له زوکړي سره سم یو داسي نور او روښنايي پيدا سوه چي ددغه نور په سبب و حضرت بي بي آمنې ته د شام بنګلې ښکاره کړې سوې .

)٧ : (دده مبارک د زوکړي په وخت کښي حضرت بي بي آسيه (رضي الله عنها) او حضرت مريمه (رضي الله عنها) او د جنت حوري و حضرت بي بي آمنې ته حاضري سوې او خبري يې ورسره وکړې .

)٨ : (امام سهيلي له تفسير څخه د � بقي بن مخلد الحافظ � څخه حکايت کړئ دئ چي ابليس ملعون څلور ځله سختي چغي او بغاري کړيدي : ١: � په هغه وخت کښي چي دَی ملعون کړ سو � ٢ : � په هغه وخت کښي چي له اسمانو څخه و مځکي ته راکښته کړ سو � ٣ : � په هغه وخت کښي چي د إسلام پيغمبر حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) و زيږيدئ � ۴ : � په هغه وخت کښي چي له الهي لوري څخه د فاتحې سورت پر حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) باندي نازل کړ سو . �

)٩ : (کله چي د إسلام پيغمبر پيدا کړسو نو د طفوليت او شيرخورۍ په ابتدايي شپبو کښي به و سپوږمۍ ته په ګوته اشاره کوله ، وهر طرفته چي بې اشاره وکړه نو سپوږمۍ به وهغه طرف ته ميلان وکړ ، او ده مبارک به له سپوږمۍ سره خبري کولې او سپوږمۍ به له ده سره کولې .

)١٠ : (کله چي دَی مبارک پيدا سو نو خبري بې کولې او ملائکو او پرشتو به دده مبارک ځانګو ورځنګوله .

له حضرت حليمې سعديې (رضي الله عنها) څخه روايت دئ چي دې مبارکي فرمايلي دي چي اول ځل چي ما د إسلام و پيغمبر ته تئ ورکړ نو ده خبري وکړي نو يې داسي وويل : � الله أكبر كبيراً والحمدلله كثيراً وسبحان الله بكرة و أصيلا .

)مدارج النبوت ، الداية والنهاية ، المواهب اللدنية . (

والسلام.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

اللهم صل على محمد النبي الأمي و على آله و صحبه وسلم تسليما .

قدرمنومسلمانانو ! په دې برخه کښې د إسلام د پیغمبر د تولد په اړه او دده مبارک د زوکړې په مناسبت ځینې نور بیانونه درته عرضوم .

اول بیان په دې ارتباط دئ چې ایا د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) تولد په داسې حال کښې وسو چې خدایي مسرور او مختون ؤ ، یعنې خدایي یې � نو� له مور څخه پرې سوئ او خدایي سنت کړ سوئ ؤ او که څنګه ؟

په دې موضوع کښې علماؤ او أهلِ سیرَ درې قوله ذکر کړیدي :

اول قول د حضرت ابن عمر او د حضرت عباس (رضي الله تعالی عنهما) دئ چې دوی فرمایلي دي : � ولد رسول الله (صلی الله علیه وسلم) مسرورا مختونا . �

یعنې زېږېدلئ دئ د خدائ رسول په داسې حال کښې چې خدایي یې � نو � پرې کړ سوئ ؤ او خدایي سنت کړ سوئ ؤ .

دوهم قول د حضرت أبي بکره (رضي الله عنه) دئ چې ده فرمایلي دي : � إن جبریلَ ختن النبي (صلی الله علیه وسلم) حین طهر قلبه � یعنې بېشکه جبریل (علیه السلام) هغه وخت د إسلام د پیغمبر سنتي وکړه چې دده مبارک زړه یې ورپاکوئ.

دریم قول دادئ چې د إسلام د پیغمبر مبارک نیکه دده مبارک سنتي وکړه او دده د سنتۍ په مناسبت یې یوه غټه مهماني هم وکړه چې د قریشو خلګ یې په دغه مهمانۍ کښې سره راجمع کړل .

)البدایة والنهایة وغیره . (

دوهم بیان په دې اړه دئ چې د محمد نوم پر ده مبارک (صلی الله علیه وسلم) باندې چا کېښودئ ؟

په دې باره کښې هم د سِیرَ د معتبرو کتابو له مطالعې څخه مختلف قولونه څرګندیږي :

یو قول دادئ چې کله چې دَی د خپلې مبارکې مور په نس کښې ؤ نو ودې مبارکې ته په خوب کښې وویل سول چې کله چې دې دغه کوچنئ پیدا سي نو د أحمد او د محمد نومونه پر ده مبارک باندې کښېږده ، لکه چې په تیرو برخو کښې ددغه خوب مفصل ذکر تیر سو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم قول دادئ چي دده نيکه چي کله دده له ولادت سره سم قسم قسم خارق العادته واقعات وليدل نو په دې سبب يې پر ده باندي د محمد نوم کيښودئ ؛ ځکه چي و ده ته دا څرګنده سوه چي دَی به محمود او ستايل سوئ د ټول مخلوق وګرځي .

دريم قول دادئ چي عبدالمطلب صاحب په دې وجه د محمد نوم پر کيښودئ چي ده يو وخت خوب وليدئ چي د سپينو زرو يو ځنځير دده له ملا څخه راخارج سي او ددغه ځنځير يو طرف په اسمان کښې وي بل طرف يې په مشرق کښې وي او بل طرف يې په مغرب کښې وي ، بيا دغه ځنځير ددرختي په شکل وګرځي چي پر هره پاڼه باندي ددې درختي نور او روښنايي وي او د مشرق او د مغرب خلګ په دغه درخته پسي لاسونه نيسي ، بيا ده مبارک ددغه خوب بيان و يو داسي چا ته وکړ چي د خوبو په معنی پوهيدئ ، نو هغه ددغه خوب معنی په دې ډول ورکړه چي ستا له ملا څخه به داسي څوک پيدا سي چي أهل مشرق او أهل مغرب بې تابعداري کوي او أهل د اسمان او أهل د مځکي بې ستاينه کوي .

څلرم قول دادئ چي عبدالمطلب صاحب دغه نوم د الهي الهام په وجه پر ده باندي کيښودئ .

محترمو مسلمانانو ! په دغه نامه سره د إسلام له پيغمبر څخه پرته دده مبارک د تولد د وخت تر رانژدې کيدو پوري هيڅوک نه ؤ مسمی کړ سوئ ، البته کله چي دده مبارک د تولد زمانه رانژدې سوه نو ځينو مشرکانو په خپلو ځامنو باندي په دې وجه د محمد نوم کيښودئ جي دوی له يهودو څخه دا خبره په وار وار اوريدله چي د اخيري نبي د تولد زمانه هم دغه زمانه ده او پيدا کيږي به هم په قريشو کښې او نوم بې محمد وي .

دغه مبارک نوم ډير خصوصيتونه لري :

اول خصوصيت يې دادئ چي دغه مبارک نوم په شکل او صورت د انسان دئ ، چي اول ميم يې د انسان د سر په ډول دئ او حاء يې د انسان د دوو لاسو په ډول ده او دوهم ميم يې د انسان د � نو � په محاذات کښې دئ او دال يې د انسان د پښو په برابري کښې دئ ، که په قديم کوفي خطه سره دغه مبارک نوم وليکل سي نو ددې خبري ښه وضاحت وسږي ته کيږي .

دوهم خصوصيت يې دادئ چي (العياذ بالله) د قيامت په ورځ چي کوم څوک و دوږخ ته ورځي نو د هغه انساني صورت مسخ ګرځي له وجي د احترامه د صورت د لفظ د محمد .

دريم خصوصيت يې دادئ چي دغه مبارک نوم د الله (جل جلاله) د محمود له نامه څخه جوړ سوئ دئ ، لکه چي حضرت حصان (رضي الله عنه) د خپلو عربي اشعارو په يوه برخه کښې و دغه مطلب ته اشاره کړېده ، اشعار دادي :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أغر عــليه لـــــلنبوةِ خـــــــاتَمٌ من اللهِ مِن نورٍ يَلـــوحُ و يَشهَدُ

وضمَّ الإلهُ اسما النبي الى اسمه اذا قال في الخمس المؤذن أشهَدُ

وشـــــق لهُ من إسمه لِيُـــجِلَّـــه فذوالعرش محمودٌ و هذا مـــحمدٌ

څلرم خصوصيت يې چې پر ډېرو خصوصيتو باندي مشتمل دئ دادئ چې ابن عساكر له كعب الأحبار څخه روايت كړئ دئ چې حضرت آدم (عليه السلام) و خپل ځوى شيث (عليه السلام) ته وفرمايل چې : � اي ځوى ‌كيه ته به له ما وروسته ځما خليفه او جاينشين يې ، نو دغه خليفه توب په تقوى او په پرهيزګاري سره سنبال كړه او هر وخت چې الله (جل جلاله) ذكر كوې نو د محمد نوم هم ورسره ذكر كوه ؛ څكه چې ښښكه نوم د محمد پر ساق باندي د عرش ما ليكلئ وليدئ او پر ټولو اسمانو زه وګرځيدم نو داسي ځائ مي په اسمانو كښي ونه ليدئ چې د محمد نوم دي هلته نه وي ليكل سوئ ، دارنګه دغه نوم د محمد

ما د جنت د حورو پر څيګرو باندي ليكلئ وليدئ ، دارنګه مي د طوبى د درختي پر پاڼو باندي نوم د محمد ليكل سوئ وليدئ ، دارنګه مي د سدرة المنتهى ددرختي پر پاڼو باندي دغه مبارك نوم ليكلئ وليدئ او دارنګه مي د هري پرشتې پر تندي باندي دغه نوم ليكل سوئ وليدئ ، نو اې شيثه ! دغه مبارك نوم ډېر يادوه ؛ څكه چې ملايكي او پرشتې يې په خپلو ټولو وختو كښي يادوي . �

پنځم : په شفا كښي راغلي دي چې پر يوه ډېره پخوانۍ او قديمي ډبره باندي دا جمله ليكله سوې وه : � محمد تقي مصلح أمينٌ . �

شپږم : پر يوه ډبره باندي په عبراني خط سره د موسى (عليه السلام) په كتابت سره دا توري ليكلي وو :� بسمک اللهم ! جآءالحق من ربکَ بلسانٍ عربي مبين ، لاإله إلاالله محمد رسول الله ، كتبه موسى بن عمران . �

)كذا ذكره ابن ظفرفي البِشـرَ عن معمر الزهري . (

اوم : علامه ابن مرزوق له عبدالله بن صُحان څخه روايت كړئ دئ چې د هند د بحر په يوه جزيره كښي موږ يو ډېر پاكيزه او ډېر خوشبويه تک سور ګل وليدئ چې په سپين خطه سره پر ده باندي ليكل سوي ؤ (يعني په فطري او خدايي ليكنه سره) :� لا إله الاالـلــــه مـــــحمد رسول الله � او دارنګه مو يو سپين ګل وليدئ چې په ژړ رنګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي باندي ليکل سوي ؤ (يعني په فطري ډول) : � برآءة من الرحمن الرحيم الى جنات النعيم لآإله إلاالله محمد رسول الله . �

اتم : په شفا کښي ذکر سويدي چي د خراسان په ځينو ښارو کي يو کوچنئ و زيږيدئ چي پر يوه بغل باندي يې � لا إله إلاالله � ليکل سوئ ؤ او پر بل بغل باندي يې � محمد رسول الله � ليکل سوئ ؤ .

نهم : رافعي په � روض الرياحين � کښي ذکر کړيدي چي د هند په بعضي ښارو کښي يوه ميوه داره درخته ده چي پوستکئ لري ، کله چي دغه پوستکئ مات کړ سي نو يوه پېڅله سوې شنه پاڼه پکښي پرته وي چي په واضح کتابت سره باندي ليکلي وي:

لآ إله إلا الــــــــــــه محــــمــــد رسول الله

او خلگ په دغه درخته باندي تبرک حاصلوي.

لسم : أبو يعقوب صياد فرمايلي دي چي د � أبلّي � په نهر کښي کښي مي د ماهيانو ښکار کاوئ ، نو مي داسي يو ماهئ ونيوئ چي پر راسته طرف يې � لااله إلاالله � ليکلئ ؤ او پر چپه طرف يې � محمد رسول الله � ليکلئ ؤ ، نو کله چي دغه ليکنه ما وليدله نو دغه ماهئ مي بيرته و اوبو ته پريښودئ .

يولسم : په سنة ۸۰۹ کښي د انار يوه دانه پيدا سوه چي په تور رنگ د محمد نوم باندي ليکلئ ؤ .

دوولسم : ابن طغربِک په � نطق المفهوم � کښي له ځينو علماؤ څخه روايت کړئ دئ چي په يوه جزېره کښي يوه غټه درخته ده چي ډيري پاڼي لري او ډېره خوشبويه ده ، ددغي درختي پر پاڼو باندي په ډېر واضح کتابت سره په سره رنگ (يعني په فطري ډول) دري ليکي خط ليکل سوئ دئ ، اوله ليکه يې � لآإله إلاالله � ده ، دوهمه ليکه يې � محمدرسول الله � ده ، دريمه ليکه يې � إن الدين عندالله الإسلام � ده .

)کذا في الأنوار المحمديه من المواهب اللدنية و غيره . (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالى! !

اللهم صل على محمد النبي الأمي و على آله و صحبه وسلم تسليما .

محترمومسلمانانو ! په دې برخه کښې داسلام دپيغمبر د تولد اود زوکړې په اړه ديهوديانوپيشگويې گاني اودده مبارک له زوکړې سره سم وخلگوته ددوی له خوا ددې اظهارات کول چې داخيري پيغمبر تولداوزوکړه وسوه بيان درته کوم .

۱) : (ابن سعد ، أبونعيم او ابن عساکر له أبي نملة څخه روايت کړئ دئ چې ده فرمايلي دي چې د بني قريظه يهودو به د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) بيان پخپلو کتابو کې ددرس او د تعلم په شکل لوستئ او دارنگه بې و خپلو ماشومانو ته دده مبارک په باره کښې تعليم ورکاوه او دده صفتونه بې ورايزده کول او دده مبارک د نومو په باب بې درس ورکاوه او دا بې ويل چې هجرت دده به و موږ ته او مدينې منورې ته کيږي ، خو کله چې د إسلام پيغمبر و دوی ته ښکاره سو او دوی د سر په سترگو وليدئ نو له ده مبارک سره يې حسد او کين شروع کړ او بغاوت يې وکړ او دده مبارک له رسالت څخه منکر سول .

۲) : (همدارنگه ابن سعد او أبو نعيم له إبن عباس څخه روايت کړئ دئ چې د � قريظه ، نضير، فدک او خيبر � يهودانو ټولو د إسلام پيغمبر ړومبئ له دې څخه لا پيژندئ چې دَی مبارک مبعوث کيدئ ، او دا هم ورته معلومه وه چې دَی مبارک به و مدينې منورې ته په هجرت راځي ، بيا کله چې دَی مبارک وزيږيدئ نو د يهودو ټولو علماؤ وويل چې په نن شپه کې أحمد (يعني اخيري نبي) و زيږيدئ ، او د هغه معلومات له مخې چې دوی د علمِ نجوم له لارې درلودئ پر دغه خبره باندې يې و خلگو ته دا دليل پيش کړ چې نن شپه هغه ستورئ راختلئ دئ کوم چې د اخيري پيغمبر د تولد په مناسبت و موږ ته له پخوا معلومات ؤ چې دغه ستورئ به راخيږي ، بيا چې کله د إسلام پيغمبر په نبوت مشرف کړ سو نو د يهودو علماؤ دده له نبي کيدلو څخه هم و خلگو ته اطلاع ورکړه (إنتهى مع توضيح و إختصار) .

تنبيه :

محترمو مسلمانانو ! يو قسم ډير تک سور ستورئ دئ ، چې په يهودو کښې دا خبره مشهوره وه چې دغه ستورئ هغه وخت په اسمان کښې ښکاره کيږي چې يا د يوه نبي تولد وکړ سي او يا په نبوت سره مشر کړسي ، د إسلام د پيغمبر د تولد په شپه هم دغه ستورئ د يهودو علماؤ وليدئ او دده مبارک له نبي کيدو سره سم يې هم دغه ستورئ وليدئ ، نو ځکه دوی و خلگو ته وويل چې دغه ستورئ خو د يوه نبي د تولد يا د هغه د نبي کيدو په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناسبت ښکاره کيږي او نبي خو له أحمد څخه پرته بل هيڅوک پاته ندئ ، نو معلومه ده چي دَی مبارک زيږيدلئ دئ يا نبي سوئ دئ .

)كذا أخرج أبو نعيم من طريق أبو سعيد الخدري في حديث طويل مع وضاحة . (

)۳ : (همدارنگه ابن عساكر او أبو نعيم له حضرت أبوهريره څخه روايت كړئ دئ چي كله چي � بخت نصر � پر بني اسرائيلو باندي حمله وكړه او دوی يې تار پتار كړل نو ځيني يهود چي د هارون له اولادې څخه وو و � يسرب � ته راغلل كوم چي د مديني منورې پخوانئ نوم دئ او دغه راتگ يې په دې سبب ؤ چي دوی ته دا معلومه وه چي اخيري نبي به و دغه ځائ ته په هجرت راځي ، او دوی به و خپلو اولادو ته د نبي (عليه الصلوة والسلام) په باره كښي توصيې كولې او په دې باب بې ډير تاكيد ورته كاوه چي هر وخت كه دغه نبي تاسي وليدئ نو مكمل متابعت او فرمانبرداري بې كوی .

)۴ : (همدارنگه له حضرت كعب او وهب منبه څخه روايت دئ چي دوی دواړو مباركانو فرمايلي دي چي �بخت نصر� يو وخت يو داسي شانداره او د عظمت والا خوب وليدئ چي دَی يې په ډيره ويره كي واقع كړ ، بيا كله چي له خوب څخه رابيدار سو نو خوب ورڅخه هير سو (يعني دونه قدر خو يې پياد ؤ چي ما يو ډير د عظمت والا خوب وليدي ، خو تفصيل د خوب ورڅخه هير سو) نو يې خپل ټول كاهنان او ساحران سره راجمع كړل او د خپل تشويش او دخوب د ليدلو ذكر يې ورته وكړ او له دوی څخه يې وغوښتل چي ماته ځما د خوب معنی راكړی !

كاهنانو او ساحرانو ورته وويل چي ته ستا خوب و موږ ته بيان كړه نو به موږ و تاته د هغه معنی دركړو ؟

ده ورته وويل چي خوب خو راڅخه هير سوئ دئ ، هغوی ورته وويل چي بيا خو نو موږ ددې قدرت نلرو چي تعبير يې دركړو ، بيا بخت نصر حضرت دانيال (عليه السلام) كوم چي په اسيرانو كښي د يهودو يې دَی مبارک هم راوستلئ ؤ و خپل حضورته راوباله ، نو حضرت دانيال و ده ته دده ليدل سوئ خوب توري په توري ورپياد كړ ، په دې ډول چي و بخت نصر ته يې وويل چي تا په خوب كي يو لوی بت وليدئ چي دواړي پښي يې په ځمكه كښي وي او سر يې په اسمان كښي ؤ ، او ددغه بت لوړه حصه د سرو زرو وه او مابين يې د سپينو زرو ؤ او لاندي حصه يې تر ځنگنو پوري دڅيرو يا د پتلو وه او لينگي يې د وسپنو وه او دواړي پښي يې د كودريو وې ، نو په دې منځ كښي چي تا په خوب كښي و دغه بت ته كتل په داسي حال كښي چي ددغه بت حسن او محكم صنعت ته په تعجب كښي اچولئ وې نو الله (جل جلاله) د اسمان له طرفه دغه بت پر ككری باندي په يوه ډبره وويشتئ او داسي يې ميده كړ لكه غنم چي تر ژرنده راووزي ، نو ددغه بت سره او سپين زر او ژړ او كودري ټول سره گډ سول تر داسي اندازې پوري چي تاته په خيال كښي دا خبره دروگرځيدله چي كه ټول انسانان او پيرانان سره اټول سي ددې دپاره چي دغه سره زر او سپين زر او دغه ژړ او اوسپينه او كودري سره جلا كړي نو ددغه كار قدرت به ونلري ، او دارنگه تا په خوب كښي ودغي ډبري ته وكتل كومه چي د اسمان له طرفه دغه بت په وويشتل سو نو ودي ليدل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دغه ډېره وار په وار ، دقيقه په دقيقه غټيږي او سره ځي تر داسي حده پوري چي دغي ډېري ټول مخ د مځکي ونيوئ ، نو تاچي وکتل بل شئ په نظر نه درتلئ ماسوی له اسمانه او له دغي ډېري .

بخت نصر و حضرت دانيال ته وويل چي ښشکه همدغه ډول خوب مي وليدئ ، بيا يې ورته وويل چي نو ددغه خوب تاويل او معنی څه ده ؟

نو حضرت دانيال ورته وويل چي کوم بُت چي تا په خوب کښي وليدئ نو هغه عبارت دئ د دنيا له مختلفو ډلو او امتو څخه چي له ابتدا څخه د زمانې يې واخلې بيا تر اخيره پوري ، او کومه ډېره چي تا په خوب کښي وليدله نو هغه عبارت د ئ د الله تعالی له دين څخه چي په اخير د زمانې کښي به الله (جل جلاله) ټول امتونه په وولي په دې ډول چي الله پاک به له عربو څخه نبي أمي مبعوث وګرځوي او دده دين به پر ټولو اديانو باندي غالبه سي او ټول مخ د مځکي به ونيسي لکه څنګه چي تا دغه ډېره په خوب کښي وليدله چي مخ د مځکي يې ټول ونيوئ .

)کذافي الخصائص الکبری للسيوطي . (

)٥ : (همدارنګه بيهقي او أبو نعيم له علي ازدي څخه روايت کړئ دئ چي يهودو به (يعني په هميشه ډول) داسي دعا کوله : � اللهم ابعث لنا هذا النبي يَحكُمُ بيننا و بينَ الناس � يعني اې الله ! مبعوث کړه وموږ ته دغه نبي (يعني کوم چي تا يې وعده په تورات کښي راسره کړېده چي حضرت محمد [صلى الله عليه وسلم] دئ) چي حکم او فيصله وکړي ځموږ او د نورو خلګو په منځ کښي .

)٦ : (همدارنګه حاکم او بيهقي له ابن عباس څخه روايت کړئ دئ چي د خيبر د يهودو او د � غطفان � د قبيلې سره جنګ سو بيا په جنګ کښي د خيبر يهود له شکست سره مخامخ سول ، نو دوی په دغه دعا سره له الله پاک څخه نصرت او امداد وغوښتئ : � اللهم إنا نسألکَ بحق محمد النبي الأمي الذي وعدتنا أن تخرجه لنا في آخرالزمان إلا نصرتناعليهم � بيا ددغه دعا په برکت دوی د غطفان پر قبيله باندي غالبه سول ، بيا چي کله د إسلام پيغمبر مبعوث سو نو دوی کفر غوره کړ ، نو الله (جل جلاله) دغه مبارک آيت نازل کړ : � و کانو من قبلُ يستفتحون ...الی اخر الآية. �

والسلام

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربیع الاول او وفات النبي

بسمه تعالی! !

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

قدرمنو مسلمانانو ! د إسلامي قافلې د سالار حضرت رسول أکرم محمد (صلی الله علیه وآله وصحبه وسلم) د میلاد او دده مبارک له تولد سره مقارن یا دمخه یا وروسته ، د عجائباتو او د خارق العادته واقعاتو په باب (انشاَءالله) ما وتاسي ته په زړه پوري او کافي معلوماتونه درکړل ، اوس د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د وفات او له دنیا څخه د رحلت په اړه معلومات درکوم ، خو البته په دغه اوله برخه کښي د تمهید په ډول د یوه مطلب بیانول غواړم.

محترمو ! داخبره وهر چا ته په واضح او په متیقن ډول څرګنده ده چي دنیا او د دنیا هر څه بقاَء او وفا نلري ، که خوشالي وي او که غم ، که راحت وي او که مصیبت ، که غنا او دولت وي او که مسکنت ، که ګدایي وي او که بادشاهي ، که نامتووالئ وي او که ګمنامي ، که صحت وي او که مرض هر څه چي وي اخیر ختمیدونکئ دئ .

نظـــــــــم:

کنج امان نیست درین خاکدان

مغز وفا نیست درین استخوان

آنچه درین مآئدء خرګه ایست

کاسهء آلوده و دستِ تهیست

هر که ازو خورد دهانش بدوخت

وانکه ازو ګفت زبانش بسوخت

ګل ددې جهان د اغزو ملګرئ دئ ، خزانې ددې جهان له رنج او زحمت سره پیوسته دي ، راحت ددې دنیا د زحمت ملګرئ دئ ، خوشحالي يې مصاحبه د غم ده ، مسرت يې له مضرت سره ګډ دئ ، مهرباني يې له قهر سره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیوسته ده ، تریاق یې بې زهرو نسته ، اخلاص یې بې نفاقه نسته ، وصال یې له افتراق سره تړلئ دئ ، وفا یې له بې وفايي سره مخلوطه ده ، قوت یې له زور او عاجزي سره همخانه دئ .

نظـــــــــم:

جهانرا هر گلي بر نوک خار یست

خرابـي از پي هر نوبـــهار یست

وصال غنچه بې خار جفا نیست

چراغ لالــه بې بادِ فنـــا نیست

جهان گر گنچ دارد مار با اوست

و خَرما نـــماید خــار با او ست

گر از وَی لطف جويي قهر یابي

و گر تریاق خــواهي زهر یابي

هر سحرگاه د الله (جل جلاله) د قضا او د قدر کارکونکي پر ټول مخلوق باندې داسې د ویر او د درد ډغونه کوي چې:

کل مخـلوق سیـــموت

یعني هر مخلوق ژرده چې مړ به سي.

هر سهار د الهـــي دربار داعیان داسې له مشقت او ارمان څخه ډک اواز و مخلوق ته کوي چې :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أنتم و کل مـــرزوق سـيفوت

يعني تاسي او ټول مخلوقات ژرده چي فوت به کړه سی!

هو ! کوم مجلس دئ چي د � لقد تقطعَ بینکم � د مضمون مصداق دي نه وي گرځيدلئ !!!

کوم دوه ياران دي چي اخير دي اواز د � هذا فراق بيني و بينک � نه وي اوريدلئ!!!

کومي سترگي دي چي د � کل شئ هـــالکٌ � په ترخو رانجو دي نه وي توري سوي!!!

او کومي ککرۍ دي چي د � کل مَن عليهـــا فانٍ � هیبتناک گرد او غبار دي پر دوی باندي نه وي پاشل سوئ !!!

که خاقانان دي که أميران دي ، که سلاطين دي او که وزيران او منشيان دي ، دارنگه که غني دئ که فقير ، که صغير دئ که کبير ، که ځوان دئ که سپين ږيرئ ، که عالم دئ که جاهل ، هوښيار او قوي دئ او که سفيه او ضعيف دئ ، وضيع او شريف دئ او که موحد او ملحد دئ ، مُقر او جاحد دئ او که فاسق او زاهد دئ او که کاهل او جاهِد دئ ، هر يوه پخپل نوبت سره د مرگ سرېي او تودې تيري کړي او تيروي يې .

بيـــــت:

دربارگاه حشر چي سلطان چي بينوا

بر آستان مرگ چي دربان چي بادشاه

محترمو ورونو ! که په دنيا کښي يو چا بقا درلودلائ نو رسولان او نبيان به په دنيا کښي پاته وائ ، بيا بالخصوص د الله (جل جلاله) تر ټولو ډير نازولئ رسول حضرت محـــــــمد (صلی الله عليه وسلم) چي الله پاک عرش او فرش او تمامه دنيا دده په توسط پيدا کړېده ، خو مگر و ده ته هم له پخوا لا له الـــهـــي لوري څخه په قرآن کريم کښي دا اطلاع ورکړه سوې وه چي:

إنکَ ميتٌ و إنهـم ميتون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي ورته فرمايل سوي وو چي : � و مَا جعلنا لِبشرٍ مِن قبلِكَ الخُلدَ أ فإن متَّ فهم الخالدون . �

او دارنگه الله تعالى له الهي دربار څخه په قرآنکريم کښې پر ټولو خلگو باندې دا ږغ کړئ دئ چي : � قل يتوفكم ملك الموت الذي وُكلَ بكم . �

رباعـــــي:

گيرد قرار در رحمِ خاک عاقبت

هر نطفهء که آمده ، از آدم است

کاخ فلک پر است ز ذکر گذشتگان

ليکن کسي که گوش کند اين صدا کم است

شعر:

و لو کان انسانٌ يدومُ بقآئه

لما مات خيرالمرسلين محمد

انديشه زمرگ مصطفی بايد کرد

شادي و طرب جمله رها بايد کرد

چون سيد هردو کون جاويد نمايد

مارا طمع خام چرا بايد کرد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمومسلمانانو! علماؤ دسیر اودتاریخ ذکرکړیدي چي دهجرت په لسم کال چي پیغمبر داسلام دحجة الوداع په سفر ومکې مکرمي ته سره له خپلو جان نثارو اصحاب کرامو ولاړئ نو په داسي حال کښي چي دعرفي ورځ وه او داسلام پیغمبر سره له اصحاب کرامو دعرفات په ساحه کښي ؤ له الهي لوري پرده مبارک باندي دغه مبارک ایت نازل کړسو

الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتي ورضیت لکم الاسلام دیناً .

یعني اي مومنانو ! نن ورځ وکمال ته ورساوه ما دین ستاسي اوپوره مي کړ پرتاسي باندي نعمت خپل اوخوښ او غوره مي کړ ستاسي دپاره اسلام په حیث ددین.

داسلام پیغمبر ددغه ایت مبارک له مضمون څخه دانتیجه ترلاسه کړه چي لکه چي له دنیا څخه ځمادرحلت اودانتقال وخت رانژدې سوئ دئ ، هو! دایوه مثبته قاعده ده چي هرشئ چي وکمال ته ورسیږي نوآفت دزوال اودنقصان ورپسي وي.

بیت :

چوافتاب به نصف النهار یافت کمال

مقرر است که رویي نهدبه صوب زوال

علماؤ دسیرفرمایلي دي چي داسلام پیغمبر وخپلوقدرمنواصحابوته په هغه خطبه کښي چي په عرفات کښي یې ودوی ته ویله له دغي اشارې څخه اطلاع ورکړه اوورته وې فرمایل چي دحج مناسک له ما څخه په صحیح صورت زده کړی ، ښایي چي له دغه کال څخه ورسته به بیازه اوتاسي نه سره ووینو ، اوهمدارنګه یې ورته وفرمایل چي اې اصحابو ! دقیامت په ورځ ځما په باره کښي له تاسي څخه داسي پوښتنه کړه کیږي چي :

محمد صلی الله علیه وسلم په تاسو کښي څنګه ژوند تیر کړ ؟ نوتاسي به ددغي پوښتني په جواب کښي څه واياست ؟ اصحابو کراموورته وفرمایل چي اې پرموږ باندي ګران اومحترم رسوله ! موږ به دقیامت په ورځ پردې خبره باندي ګواهي ورکوو چي تاپه ډیره فوق العاده طریقه سره الهي امانت چي وظیفه درسالت اودپیغمبری ده ترسره کړه او و خلګو ته دي دارشاد اودنصیحت حق په اعلی درجه ورپرځای کړ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ښخه رحمة للعالمين رسول خپله مبارکه سبابه ګوته داسمان وطرف ته پورته کړه اوبيرته يې دځمکې وطرف ته راوړله اوداسې يې وفرمايل چې : � اللهم اشهد اللهم اشهد � يعني اې الله ته شاهد سه ! اې الله ته شاهد سه ! (يعني ځما داصحابو پردغه ذکر کړه سوې وينا باندې) وروسته له دې چې داسلام پيغمبر د حج له سفرڅخه دمديني منورې پرطرف راروان سو اوو �غدير خم � ته کوم چې دجحفې په علاقه کښې واقع يوځاې دئ راورسيدئ ، دماپښين دلمانځه او ل وخت ۇ داسلام پيغمبر سره له اصحابو کرامو په همدغه اول وخت کښې دماپښين لمونځ اداکړ ، بيايې واصحابو ته خپل مبارک مخ وروګرځاوه اوداسې يې ورته وفرمايل : � الست اولى بالمومنين من انفسهم �

يعني ايا نه يم زه ډيرسزاوار اولائق په مومنانو له نفسو اوله ځانو ښخه ددوی ؟

ټولو اصحابو ورته وويل : � بلى يارسول الله � !

يعني هو ! اې دخدائ رسوله ! بيشکه ته په موږ سره ترموږ ډير حقدارې .

الله جل جلاله په قران کريم کښې فرمايلي دي : � النبي اولى با لمؤمنين من انفسهم)� يعني نبي حضرت محمد (صلى الله عليه واله وصحبه وسلم) ډير لائق اوسزاوار دئ په مومنانو له نفسو ددوی ، وروسته د إسلام پيغمبر حضرت علي تر لاس ونيوئ او وې فرمايل :� د هر چاچي زه مولا يم نو علي بن أبي طالب هم د هغه مولا دئ � بيا يې و حضرت علي ته دغه پنځه دعاوې وکړې :

اللهم وال من والاه

يعني اې الله دوست ولره هغه څوک چې حضرت علي د ځان دوست ګڼي.

و عاد من عاداه

او دښمن ولره هغه څوک چې علي د خپل ځان دښمن ګڼي .

واخذل من خذله

او خپل مدت او کومک بند کړه له هغه چا ښخه چي له علي ښخه خپل کومک بندوي .

وانصر من نصره

او مدت وکړه د هغه چا چي مدت کوي د علي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وأدر الحق معه حيث كانَ

يعني او راگرځوه حق له علي سره هر چيري چي دَی وي .

د إسلام دوهم خليفه و حضرت علي ته وفرمايل : � بخ بخ بخ يا ابنَ أبي طالب ! أصبحتَ مولا كل مؤمن و مؤمنة � .

يعني خوشحالي دي وي تا لره اې د أبوطالب ځويه ! ځکه وگرځيدلې ته مولا د هر مؤمن او د هري مؤمني .

نظم:

هر که را هست با علي کينه

درسخن حاجت دراز ي نيست

نيست در دستش آستين پدر

دامن مادرش نيمازي نيست

بيا وروسته د إسلام پيغمبر و خلگو ته وفرمايل چي داسي معلوميږي چي زه و عالمِ بقا ته دعوت کړ سوئ يم او ما هم ددغه دعوت اجابت وکړ ، اې أمتيانو پوه سئ ! چي ما ستاسي په منځ کښي دوه ډير لوی شيان پريښودل او يو په دغو دوو کښي له هغه بل څخه ډير لوی دئ : اول قرآنکريم ، دوهم أهل بيت ځما ، نو تاسي فکر کوئ ا احتياط کوئ په دې کښي چي وروسته له ما څخه به له دغو دوو شيانو سره څه قسم سلوک کوئ ؟ او ددغو دوو شيانو د حقوقو رعايت به په څه کيفيت او ډول سره کوئ ، او دغه دوه شيان يو له هغه بله تر هغه پوري نه سره جلا کيږي چي د حوض کوثر پر غاړه وماته رارسيږي .

البته ډيرو امتيانو د إسلام د پيغمبر دغه مبارک هدايت داسي نظراندازه کړ چي اضافه يې تصور هم نسي کيدلائ ، له أهل بيتو سره د جفاکارۍ او د بې التفاتۍ يوه لويه نمونه � يزيد� او دده ملگري وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل :

اې بجاي تو من وفا كرده

تومكافات آن جفاكرده

من ترا چون بحشر تش نشوي

وعدهء شربت صفاكرده

بوده بيگانه و ترا باحق

به نصيحت من آشناكرده

درمكافات توحسين مرا

به غم آب مبتلا كرده

آن حسين كه جبرئيل اورا

هر كجاديده مرحبا كرده

فاطمه ازبراىي تربيتش

صد سحراگاه ربنا كرده

او دارنگه د إسلام د پیغمبر ډیرو امتیانو بیا دده مبارک ذکر سوئ وصیت د قرآنکریم په باره کښي داسي صرف نظر وګرځاوه چي هيڅ يو حکم له أحکامو د قرآنکریم څخه نسته چي دوی دي د هغه مخالفت نه وي کړئ ، بلکي أکثرو مسلمانانو داسي طرز او رویه غوره کړېده چي و رسم او و رواج او و قومي عنعناتو ته ، بلکي و کفري فلسفو او أصولو ته چي نيغ په نيغه او په ښکاره ډول د قرآنکريم خلاف دي ، د قرآنکريم پر هداياتو باندي و هغوی ته حق د اوليت ورکوي ، حتی په قرآني هداياتو عمل کول د تسفل او د تنزل سبب ګڼې ، لکه چي د موجوده زمانې أکثر تش په نامه مسلمانان او د دوی حکمرانان ددې خبري واضح مثالونه دي .

علماؤ د سيرَ او د تاريخ ذکر کړيدي چي په حجة الوداع کښي د � منی � په شپو کښي د � إذاجآءنصرالله� مبارک سورت نازل سو ، د إسلام پيغمبر و جبرئيل ته وفرمايل چي اې جبرئيله ! له دې سورت څخه داسي معلوميږي چي الله پاک ماته خبردارئ راکوي چي له دې دنيا څخه به رحلت کوم ؟ حضرت جبرئيل په جواب کښي د إسلام و پيغمبر ته وويل چي � وللآخرة خيرلکَ مِنَ الأولی � يعني اې د خدائ محترم رسوله ! له دنيا څخه په رحلت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو کښي ستا دپاره هیڅ د پریشانۍ او د تشویش ځاۍ نسته ؛ ځکه چي قسم په خداۍ دئ چي خامخا آخرت ستا دپاره ډیر بهتر دئ له دنیا څخه !

د إسلام پیغمبر ددغه مبارک سورت له نازلیدو څخه وروسته پکارو د آخرت کښي له اندازې څخه زیات کوښښ شروع کړ او دغه مبارکي کلمې بې په تکرار سره ویلې : � سبحانکَ اللهم و بحمدِکَ ، اللهم ! اغفرلي إنک أنت التواب الرحیم. �

څرنګه چي أصحاب کرامو د إسلام د پیغمبر له مبارکي خولې څخه دغه کلمې ډیري اوریدلې نو یې وده مبارک ته عرض وکړ چي یا رسول الله ! څه وجه ده چي دغه کلمې ډیري وایې ؟

ده مبارک و خپلو أصحابو ته په جواب کښي وفرمایل چي اې أصحابو ! پوه سۍ ! او ځانونه خبر کړۍ ، زه الله (جل جلاله) و عالمِ بقا ته بللئ یم (یعني له دنیا څخه رحلت کونکئ یم) په دغه حال کښي د إسلام پیغمبر وژړل ، أصحابِ کرامو ورته وویل چي اې د کآئناتو سرداره ! ته له مرګ څخه ولي ژاړې ، ستا دپاره خو هیڅ غم نسته ؛ ځکه په یقیني ډول الله پاک و تاته ګذشته او آینده ټول دربخښلي دي ، لکه چي الله پاک فرمایلي دي :� إنافتحنالک فتحًا مبینًا لِیَغفرلک الله ما تقدم من ذنبک و ماتأخر � ؟

د إسلام پیغمبر په جواب کښي و خپلو أصحابو ته وفرمایل چي اې أصحابو ! د مرګ سختي او د قبر تنګي او د لحد تاریکي او أهوال او مشکلات د ورځې د قیامت ټول راتلونکي دي ، نو څه به ولي نه ژاړم .

محترمو مسلمانانو ! د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له دغه کلام څخه مقصود هدایت او ارشاد ؤ و أمتیانو ته ، ورنه د إسلام پیغمبر خو له دغو ټولو مشکلاتو څخه مصئون او محفوظ ؤ .

محترمو مسلمانانو ! د إسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) یوه میاشت له وفات څخه دمخه خواص د أصحابِ کرامو د حضرت عآئشې (رضي الله تعالی عنها) په کور کښي سره راجمع کړل ، کله چي دده مبارک نظر پر خپلو ګرانو أصحابو باندي ولویدئ نو د رحمت او شفقت له وجي او له خپلو أصحابو څخه د هجران او د فراق له وجي یې تر سترګو مبارګو اوښکي راوبهیدلې .

نظم :

وداع یار و دیارم چو بگذرد بخیال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شود منازلم ازآب دیده مالامال

میان آتش سوزنده ممکن است آرام

ولي در آتش هجران قرار صبر محال

وروسته يې و خپلو أصحابو ته په دعا شروع وکړه او داسي يې وفرمايل : � مرحبًا بکم و حیاکمُ اللهُ بالسلام جمعکم الله رحمَکم الله ، حفظکم الله ، جبرَکم الله ، نصرکمُ الله ، رفعَکم الله ، وفقکم الله ، قبِلَکم الله ، آواکم الله ، وقاکم الله ، سلمکم الله ، رزقکم الله . �

بيا يې و أصحابو ته په نصيحت شروح وکړه او ورته وې فرمايل چي زه وتاسي وصيت کوم په تقوی او پرهيزگاري سره او په دې سره چي هميشه به له الله (جل جلال) څخه ويريږئ او تاسي پر الله تعالی سپارم او د الله پاک له عذابو څخه تاسي ويروم ، اې أصحابو ! بايد چي د الله (جل جلاله) پر بندګانو باندي کبر او لويي ونکړئ او په ښارو او علاقو کښي د فتني او د ظلم دروازې خلاصي نکړئ ؛ ځکه چي الله (جل جلاله) فرمايلي دي چي سرائ د آخرت (يعني نعمتونه د آخرت) د هغه چا دپاره دي چي دوئ نه غواړي چي په مځکه کښي تکبر او لويي وکړي او نه دا غواړي چي فساد ، خرابي او طغيان په مځکه کښي وکړي ، او نيک أنجام خاص متقيانو لره دئ .

أصحابِ کرامو چي کله د إسلام د پيغمبر دغه مبارکي کلمې واوريدلې نو دا يې ورڅخه وفهموله چي لکه چي دَی مبارک له موږ څخه د دارالبقا پر طرف رخصتيږي او دغه ټول تاکيدات او مبالغې چي پخپله مبارکه توصيه کښي يې کوي دا پر دې باندي دلالت کوي چي سفر د آخرت يې رانژدې سوئ دئ او هغه وخت بيخي ژر راتلونکئ دئ چي دَی مبارک به و خدائ ته او و سدرة المنتهی ته او و جنت المأوی ته او و رفيق أعلی ته روانيږي ، نو يې وده مبارک ته وويل چي يا رسو ل الله ! و تاته به غسل څوک درکوي ؟

د إسلام پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) ورته وفرمايل چي ځما په أهل بيت کښي هغه څوک چي و ماته ډير نژدې دئ هغه به غسل راکوي .

بيا أصحاب کرامو ورته وويل چي اې د خدائ رسوله ! ستا کفن به له کومو جامو څخه درکوو ؟

ده مبارک ورته وفرمايل چي ځما کفن يا له دغو جامو څخه راکئ کومي چي مي أغوستي دي ، يا له مصري او يا يمني جامو څخه کفن راکئ او يا له يو بل قسم سفينو جامو څخه کفن راکئ .

بيا أصحابو ورته وفرمايل چي يا رسول الله ! ستا د جنازې لمونځ به د چا په امامت تر سره کيږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه وخت کښې ټول أصحاب کرام په ژړا او بغارو سول ، د اسلام پيغمبر هم وژړل ، او و دوی ته يې و فرمايل چې صبر کوی او بې تابي مه کوی ، الله (جل جلاله) دي پر تاسي باندي رحمت او مهرباني وکړي او الله تعالی دي ستاسي ګناوي دروبخښي او الله پاک دي ستاسي د پيغمبر له طرفه و تاسي ته د خير جزا او بدله درکړي ، کله چې ماته غسل او کفن راکړی نو بيا ما پر جنازه باندي کښېږدی او بيا مي په دغه کور کښې د قبر پر غاړه باندي پر جنازه باندي پرېږدی او يو ځل ټول دباندي راځخه ولاړ سی او په دې پوه سی چې اول څوک چې ځما د جنازې لمونځ به ادا کوي هغه به ځما دوست حضرت جبريل وي ، بيا به له ده څخه وروسته حضرت ميکاييل ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بيا به له ده څخه وروسته حضرت اسرافيل ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بيا به ملک الموت سره له يوې ډلې د ملائکو ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بيا به تاسي ډله ډله راځۍ او ځما د جنازې لمونځ به ادا کوی ، اول به ځما د أهل بيت نارينه انسانان ځما د جنازې لمونځ ادا کړي ، بيا به ځما د أهل بيت ښځې او زناني ځما د جنازې لمونځ ادا کړي ، وروسته به بيا پاته أصحاب ځما ، ځما د جنازې لمونځ ادا کړي .

بيا أصحابو عرض ورته وکړ چې يا رسول الله ! و قبر ته به ستا داخلول څوک کوي ؟

د إسلام پيغمبر وفرمايل چې ځما أهل بيت سره له يوې ډلې د مقربو ملائکو به ما و قبر ته داخل کړي ، چې تاسي به دغه ملائکې نه وينی او دوی به تاسي ويني ، بيا د إسلام پيغمبر و ده ته حاضر سوي أصحاب په خير او نيکي سره ياد کړل او بيا يې ورته وفرمايل چې و هغه أصحابو ځما ته ځما سلام ورسوی کوم چې له ما څخه غائب دي او وهغه ټولو خلګو ته ځما سلام ورسوی چې د قيامت تر ورځې پوري راتلونکي دي او ځما د دين پيروي کوي .

بيت :

روزي که زتو سلام باشد ما را

آن روز فلک غلام باشد ما را

اې د حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) مخلصو امتيانو ! د أمت مهربان رسول د خپلو أصحابو په لاس و تاسي ته خپل سلامونه ورکړيدي او اوس ما له همدغي ورکړي څخه و تاسي ته اطلاع درکړه ، نو د خپل پيغمبر د سلام جواب عقيدةً او أخلاقًا ، قلبًا او لِسانًا او عملا بايد ورکړی ، په دې ډول چې خپل ايمان او عقيده برابره کړی او خپل أخلاق برابر کړی او د خپلو أقوالو او أعمالو تصحيح وکړی او د زړه په حضور او د زړه له جوش ، خروش او له ميني څخه ډک د خپل پيغمبر د سلامو په جواب کښې د :

و عليـــــــک الســـــــلام يا رسول الله !

اواز له خولو څخه روباسی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

)مدارج النبوة ، روضة الشهدآء و غيره(

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سيدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسليما .

محترمو مسلمانانو ! وروسته له دي چي د إسلام پيغمبر و خپلو مباركو أصحابو ته په هر باب خپل نبوي وصيت وكړ ، نو په دي فكر كي سو چي كله به هغه وخت راسي چي ددې دنيا فاني ورځي د عمر ځما و پائ ته ورسيږي او پر نفس مطمئنه ځما باندي له الهي دربار څخه ددې زيرئ وسي چي :� فادخلي في عبادي وادخلي جنتي � تر څو چي د هجرت يوولسم كال راغئ ، د هجرت يوولسم كال ؤ د صفري د مياشتي ۲۴ وه د چارشنبې شپه وه چي د اسلام پيغمبر د � بقيع � و قبرستان ته تشريف يووړئ .

حضرت أبومويهبه فرمايلي دي چي په دغه شپه كښي زه د نبي (صلی الله عليه وسلم) ملګرئ وم ، د إسلام پيغمبر د بقيع د مقبرې و مردګانو ته درازه زمانه د مغفرت دعا كوله او تر داسي حده پوري يې و دغو مردګانو د خير دعا وكړه چي ما له ځانه سره دا وويل چي كاشكي زه هم د دغه ګورستان له مردګانو څخه يو مرده واي چي د خدائ د رسول په داسي باركه دعا سره مشرف سوئ وائ ، ورسته حضرت رسول أكرم(صلی الله عليه وسلم) و ماته وكتل او وې ويل چي اې ابومويهبه ! چي ددغي دنيا ټولي خزانې الله (جل جلاله) وماته وړاندي كړې او ماته يې اختيار راكړ چي په دنيا كښي باقي پاته سم او وروسته بيا و جنت ته ورسم او د الله تعالی ديدار د جنت له ورتللو څخه وروسته وكړم ، او كه له دنيا څخه رحلت وكړم د الله پاک لِقا او و جنت ته ورسم ، أبو مويهبه وايي چي ما ورته وويل چي اې د خدائ رسوله ! ځما مور او پلار دي تر تا قربان وي ددې دنيا خزانې او بقاء په دې دنيا كښي چي وروسته بيا و جنت ته ورسې غوره كړه ! ده مبارک راته وفرمايل چي نه ما لِقآء د الله (جل جلاله) او جنت ددنيا پر خزانو او په دنيا كښي تر باقي پاته كيدو غوره كړ .

روايت دئ چي د إسلام پيغمبر په دې سره مأمور سو چي وبقيع ته ولاړ سي او وأهل د مقبرې د بقيع ته د مغفرت دعا وكړي ، نو د إسلام پيغمبر همدغسي وكړل او بيرته راغئ او بيده سو ، بيا ورته وويل سو چي و بقيع ته ولاړ سه او دپاره د مردګانو د بقيع دعا د مغفرت وكړه ، بيا دَی مبارک ولاړئ او ودوی ته يې د مغفرت دعا وكړه بيرته راغلئ ، بيا چي ده مبارک يو څه ارام كاوه بيا ورته وويل سول (يعني له الهي لوري څخه) چي ولاړسه د أحد د شهيدانو لپاره دعا وكړه ، بيا ده مبارک همغسي وكړل ، بله ورځ و جناب نبي كريم (صلی الله عليه وسلم) ته د سر درد ورسيدئ سر مبارک يې په يوه ټوكر وتړئ او دغه ورځ ، ورځ د نوبت د ميمونې (رضي الله عنها) وه ، كله چي يې مرض مبارک ډير سخت سو نو ټولي بي بي ګاني يې د ميمونې په كور كښي سره راجمع سولې ، د إسلام پيغمبر په ډير تكرار سره ددغو تورو ويل شروع كړل چي : � أينَ أنا غدًا ؟ � يعني صبا به زه په تاسي بي بي ګانو كښي د كومي يوې په كور كښي يم ؟ حضرت فاطمې (رضي الله عنها) و ټولو بي بي ګانو ته وويل چي پيغمبر (صلی الله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه وسلم) شايد نور هم په تکليف سي له دې ښځه چي د يوې بي بي له کور ښځه د بلې بي بي و کور ته ورځي ، نو تاسي ټولي ديوې بي بي کور خوښ کړئ چي دَی مبارک په هغه کور کښې واوسي ، نو دوئ ټولي د حضرت بي بي عائشې (رضي الله عنها) په کور راضي سولې ، نو د إسلام پيغمبر د حضرت ميمونې له کور ښځه دباندي راووتئ په داسي حال کښې چي يو لاس مبارک يې د حضرت علي پر اوږو او بل لاس مبارک يې د حضرت فضل بن عباس پر اوږو باندي ايښئ ؤ او پښې مبارکي يې پر مځکه باندي پسي ښکېدلې تر څو چي د حضرت عآئشې و کور ته راغلئ او په هغه ځائ کښې يې د مرض بستر وغوړاوئ او ټولي بي بي گاني به هلته دده د خدمت دپاره ورتللې .

خو د إسلام د پيغمبر مرض وار په وار په شدت او په صعوبت او په زياتيدلو شروع وکړه او يو قسم ډيره لويه تبه و دده ه مبارک ته عارضه سوه .

حضرت عبد الله ابن مسعود فرمايلي دي چي د تبې په حال کښې ما دده مبارک پر مخ باندي لاس کېښودئ نو په دونه اندازه دده مبارک مخ گرم ؤ چي ځما لاس تحمل د هغه حرارت نسواۍ کولاۍ ، بيا د إسلام پيغمبر راته وفرمايل چي ځما دي په هغه خداۍ قسم وي چي ځما نفس دده په قدرت کښې دئ هيڅوک پر مخ د مځکي باندي نسته (يعني له مومنانو ښځه) چي ده ته دي يو مرض يا کوم بل تکليف ورسيږي مگر الله تعالى په دغه تکليف سره له ده ښځه دده گناوي داسي رژوي لکه څنگه چي يوه درخته خپلي پاڼي تويوي .

حضرت أبوسعيد خدري (رضي الله تعالى عنه) هم د إبن مسعود په ډول د إسلام د پيغمبر د تبي سختوالئ په يوه روايت کښې بيان کړئ دئ او بيا يې داسي فرمايلي دي چي د إسلام پيغمبر وماته وفرمايل چي د مصيبت او د تکليف په لحاظ د أنبياؤ په ډول هيڅوک ندئ په تکليف سوئ او لکه څنگه چي د أنبياؤ تکليف ډير وي اجر يې هم ډير دئ او انبياء په مصيبت او په تکليف دونه خوشحاله وي لکه څنگه چي تاسي په عطا او په بخشش سره خوشحاله کيږي (انتهى) .

هو ! د الله (جل جلاله) د لاري و محبانو ته او د الهي دربار و مقربانو ته چي د الله تعالى له طرفه زخمونه او تکليفونه رسيږي نو مرهم يې بولي او ربړ او درد عين عطا او کرم بولي .

قطعه :

المي کز براۍ دوست کشم

راحت جان مبتلاي من است

زخم او مرهم است بر دل من

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد او شربت دواي من است

رباعي :

من خارغم اش بصد گلستان ندهم

خاک قدمش بآب حیوان ندهم

درد که مرا در غم او حاصل شد

آن درد بصد هزار درمان ندهم

د بِشر بن براَء مور (رضي الله عنها) فرمایلي دي چي د إسلام و پیغمبر ته دده په مرض موت کښي ورغلم او ورته ومي ویل چي یا رسول الله ! د هیچا په بدن کښي مي دغه ډول سخته تبه نده لیدلې لکه څرنگه چي ستا په مبارک بدن کښي ده ! د إسلام پیغمبر راته وفرمایل چي دا په دې وجه ده چي څما اجر هم ډیر زیات دئ ، بیا یې راته وفرمایل چي اې د بشر موري ! څما د مرض په باره کښي خلګ څه وایي ؟

ماورته وویل چي خلګ وایي چي دده مرض د ذات الجنب مرض دئ ، د إسلام پیغمبر راته وفرمایل چي د ذات الجنب د مرض په ډول مرض الله پاک د خپل رحمت او لطف له لاري پر انبیاؤ باندي مسلط نه گرځوي ؛ ځکه چي دا ډول مرض د شیطان له همزاتو څخه پیدا کیږي او شیطان پر ما باندي هیڅ تسلط نسي پیدا کولائ ، مگر څما څما مرض د هغو غوښو أثر دئ چي په زهرو ککړي سوي وې او ستا له ځویه سره مي په خیبر کي وخوړلې ، چي له هغه وخته په تدریج سره د هغو زهرو أثر څما په بدن کښي تازه کیدئ تر څو چي و داسي اندازې ته راورسیدئ چي اوس څما د ژوند او د حیات رگونه راپرې کړي .

علمآؤ فرمایلي دي چي الهي حکمت پدې کښي دا ؤ چي د إسلام پیغمبر له مرتبې د شهادت څخه هم برخورداره وگرځي .

صاحب د � روح الأرواح � ذکر کړیدي چي په دې کښي یو عجب الهي سر دئ چي د نبوت خاندان نوبت په نوبت جام د شهادت نوش کړ ، د اسلام پیغمبر او حضرت امام حسن د زهرو په سبب له شهادت څخه برخورداره سول او حضرت علي کرم الله وجهه او حضرت امام حسین بیا د برچې او د تیغ په ذریعه په شهادت ورسیدل .

قطعه :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون چراغ دیدهء زهرآء بکشتندش بزهر

زهره را دل بر چراغ دیدهء زهرا بسوخت

چون روان کردند خون از قرة العین رسول

چشم عیسی خون ببارید دل زهرا بسوخت

)روضة الشهدآء و غیره . (

والسلام/

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمو مسلمانانو ! علماؤ د سیر ذکر کړیدي چي حضرت رسول أکرم (صلی الله علیه وسلم) څوارلس ورځي بیماره ؤ او په دغو ورځو کښي مختلفي واقعې او پیښې منځته راغلې چي یوه برخه د هغو زه وتاسي محترمو ته د � روضة الشهدآء� او � د روضة الأحباب � و غیرهما په حواله دلته درته ذکر کوم .

اوله پېښه داوه چي په صحیح روایت سره له حضرت عآئشې څخه روایت سوئ دئ چي دې مبارکي فرمایلي دي چي د حسنِ سیرت او د إستقامت د منظر او په ناسته او ولاړه کښي د سکینې او د وقار په اعتبار و رسول (علیه الصلاة و السلام) ته ورته د فاطمې (رضي الله عنها) په ډول ما بل څوک ندئ لیدلئ ، کله چي به فاطمه د خپل پلار نبي کریم (صلی الله علیه وسلم) و حضور ته راغله ، نو سرورکائنات به ورته ولاړ سو او ودې ته به متوجه سو او دا مبارکه بې په خپله مبارکه خوله مچ کړه او پر خپل ځائ بې کښېنوله او کله چي به د إسلام پیغمبر ددې و کور ته ورغلئ نو دې به هم له ده مبارک سره همدغه ډول کول .

دمرض موت په جریان کښي د إسلام پیغمبر و فاطمې ته یو څوک ولیږئ او را وې غوښتله ، نو کله چي فاطمه راغله ده مبارک مرحبا ورته وویله او له خپل بغل سره یې کښېنوله ، د پدري شفقت او د جار او قربان له مراسمو څخه وروسته یې په خفي ډول ودې ته یو څه وویل ، دې وژړل ، بل وار یې بیا یو څه ورته وویل ، دې وخندل .

حضرت عآئشه فرمایي چي ما له دې څخه ددې د ژړا او بیا د خندا او د مبارک (صلی الله علیه وسلم) د خفیه خبري په اړه پوښتنه وکړه ، خو فاطمې هغه مهال و عآئشې ته کوم جواب ورنکړ ، په وروسته وختو کښي یې بیا دغه راز ودې ته ښکاره کړ او ورته وې ویل چي د إسلام پیغمبر اول ځل و ماته وویل چي په تیرو کلو کښي به حضرت جبرئیل د قرآنکریم د درس دپاره وماته په کال کښي یو ځل راتلئ او سږکال دوه ځله راغلئ ، نو زه فکر کوم چي لکه چي اجل مي رانژدې سوئ دئ او زما په زړه کښي هم و عالمِ قدس ته د تللو شوق او مینه غالبه سوېده او نژدې ده چي له دې فاني دنیا څخه به زه ولاړ سم نو دغه یو څو ورځي ځما صحبت غنیمت وګڼه تر څو چي دې طاقت وي له ما څخه مه جلا کیږه ، فاطمه فرمایي چي له اوریدلو ددې خبري څخه په ډېر وحشت کښي ولویدم او تر سترګو مي اوښکي راجاري سوې او ومي ژړل ، کله چي خپل مهربانه پلار پیغمبر د إسلام ځما حال ولیدئ نو بیا یې و خپل ځان ته ښه ورنژدې کړم او په پټه یې راته وویل چي اې لوري ! غم مه کوه زه پر تا باندي د خوشحالۍ او مسرت دوه زیري کوم :

اول : زیرئ دادئ چي په جنت کښي به ته د ټولو مؤمنو ښځو سرداره یې ، دوهم : زیرئ دادئ چي ځما په أهل بیت کښي به تر ټولو دمخه ته په ما پسي راسې ، او بیا یې راته وویل چي اې فاطمې ! جبریل و ماته وویل چي په ټولو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانانو ښځو کښې به يوه داسي ښځه وي چي دونه ډيره اولاده دي ولري لکه څونه اولاده چي به و فاطمې ته الله (جل جلاله) ورکوي ، نو اې فاطمې ! صبر او برداشت ستا هم بايد تر نورو ښځو کم نه وي .

د إسلام پيغمبر دا خبر ځکه و فاطمې ته وکړه چي له داسي پلار څخه د فاطمې غونډي لور محرومه کيدل څه اسانه خبره نه وه ، ددې په وجه چي د کوم غم او درد توقع کيدله د هغه تحمل او برداشت اسانه کار نه ؤ ، نو د إسلام پيغمبر قبل الوقوع لا و خپلي مبارکي لور ته د صبر او د برداشت تلقين ورکړ .

نظم :

روزي که چشم ما ز جمالت جدا بود

چندانکه چشم کار کند اشک ما بود

گفتي دل که فارغ وصابر بود که راست

در دور دل بري چو تو اينها که را بود

او دوهمه واقعه دا پېښه سوه چي کله چي د رحمة اللعالمين پيغمبر مرض بيخي شديد او سخت سو نو ده مبارک و فرمايل چي اوه مشکه له اوو څاهانو څخه ډک کړی او په داسي حال کښې چي سرونه ددغو مشکو له ډکولو وروسته نه وي خلاص سوي ، ددغو اوو سرو مشکو اوبه پر ما باندي توی کړی ښايي چي بدن مي يو څه سپک سي او دباندي ورووزم او وخلګو ته وصيت وکړم.

وروسته له دې چي د اسلام د پيغمبر دغه فرموده تر سره کړه سوه نو ده مبارک ته يو څه بدني خفت او راحت حاصل سو او دباندي راووتئ او له أصحاب کرامو سره يې لمونځ وکړ او بيا يې خطبه شروع کړه ، د خدائ حمد او ثنا يې وويله او د أحد د شهيدانو دپاره يې د مغفرت دعا وکړه او و أصحابِ کرامو ته يې وفرمايل چي د مدينې منوري أنصار ځما د سِر خلګ دي ، زه و دوی ته په هجرت راغلئ يم او دوی وماته ځائ راکړئ دئ ، د دوی د نيکانو به عزت کوی او د دوی تر بديو به ورتيريږی ماسوی له حدودو د الله (جل جلاله).

همدارنګه يې د مهاجرو په باب و أنصارو ته او د أنصارو په باب يې و مهاجرو ته توصيه او سپارښ وکړ او على الخصوص يې د قريشو په باره کښې خبري وکړي.

همدارنګه روايت دئ چي د مرض په ورځو کښې د إسلام پيغمبر په داسي حال کښې چي فضل بن عباس تر لاس نيولئ ؤ او سر مبارک يې په يوه ټوکر ترلئ ؤ و مسجد نبوي ته راغلئ او پر ممبر باندي کښېنستئ او و حضرت بلال ته يې وفرمايل چي پر خلګو باندي ږغ وکړه چي ټول سره راسي چي زه خپل اخيري وصيت ورته وکړم ، حضرت بلال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدينې منورې په بازارو او کوڅو کښې نعرې وکړې تر څو چې ټول خلګ و مسجد نبوي ته راغلل ، بيا د إسلام پيغمبر په يوې ډيرې تاثير ناکې او بليغې خطبې شروع وکړه او وأصحابو ته يې وفرمايل چې تاسې ټول پوه سئ چې ځما أجل رانژدې سوئ دئ ، دا اوس زه خپل ځان داسې وينم چې تاسې له ما څخه جلا سوې ياست او زه له تاسې څخه جلا سوئ يم ، کله چې له ما څخه جلا سئ نو په زړو سره له ماڅخه مه جلا کيږئ او مه پخپل منځ کښې په زړو کې سره جلا کيږئ ، اې خلګو ! هيڅ داسې پيغمبر و دنيا ته ندئ راغلئ چې په دنيا کښې دې هميشه پاته سوئ وي (يعني ماسوى له حضرت عيسى او له ځينو نورو پيغمبرانو ، چې هغه هم په معتاد ډول په دنيا کښې هستوګه نلري) نو زه به څنګه په دنيا کښې هميشه پاته سم او ماته د الله (جل جلاله) د لِقآء اشتياق پيدا سوئ دئ .

لکه چې د إسلام د پيغمبر يو حديث دئ چې :� من أحب لِقآءاللهِ أحب اللهُ لِقآئه . �

او همدارنګه يې و أصحابو ته وفرمايل چې اې أصحابو ! زه تاسې لره څنګه پيغمبر وم ؟ ايا جهاد مې له تاسې سره د کافرانو په مقابل کښې ندئ کړئ ؟ ايا (يعني په لاره د جهاد کښې) ځما غاښونه ندي مات سوي ؟ ايا په دغه لاره کښې مې مخ د کفارو په برچو سره په وينو ندئ سور سوئ ؟ ايا قسم قسم تکليفونه مې ندي کش کړي ؟ ايا د خپل قوم د جاهلانو سختۍ مې ندي زغملي ؟ ايا د لوږې په سبب مې په خپل نس پسې ډبرې ندي ترلي ؟ !!

أصحابو ورته وويل چې يا رسول الله ! په تحقيق سره د خدائ په لار کښې تا د هر قسم تکليفو په مقابل کښې صبر او برداشت کړئ دئ .

اې د خدائ رسوله ! دا ته وې چې حقه لار دې و موږ ته را وښودله .

اې د خدائ رسوله ! ستا د مبارک ذات په طفيل موږ د پيړيو پيړيو له شرک ، کفر او بت پرستۍ څخه نجات پيدا کړ .

اې د خدائ رسوله ! ستا د بې مثاله توجه او دعوت په وجه موږ له رزيلو او خبيثو أخلاقو څخه پاک او په ښو أخلاقو سره مشرف کړه سولو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د خدائ رسوله ! ستا په برکت ځموږ له منځو څخه د پیړیو پیړیو دښمنۍ ولاړې او په اسلامي أخوت او وحدت څخه الله تعالی موږ برخورداره کړو ، الله (جل جلاله) دي و تاته د دغو ټولو نبوي اجراءاتو نیکه او غوره بدله درکړي .

د إسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) ورته وفرمایل چي و تاسي دي هم الله پاک د خیر جزا درکړي (یعني ددې په بدل کښي چي ځما دعوت تاسي قبول کړ او مومنان سولاست او بیا مو په ډیره فوق العاده او بې مثاله طریقه سره ځما د ژوند تر اخیري نیتې پوري زندګي ځما په طاعت او فرمانبرداري کښي تیره کړه .

)روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمو مسلمانانو ! له واقعاتو څخه د مرض موت د پیغمبر د إسلام (صلی الله علیه وسلم) بله واقعه دا وه چي حضرت أم سلمه (رضي الله عنها) د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) د سر و بالښت ته راغله او د إسلام د پیغمبر مبارک شونډان ښوریدل ، حضرت أم سلمه فرمایي چي ما ددې دپاره دده و مبارکي خولې ته غوږونه ورنژدې کړل چي دده مبارک له خولې څخه هغه څه واورم کوم چي دَی یې وایي ، نو له ده مبارک څخه مي واوریدل چي داسي یې ویل :

اې پروردګاره ! ځما أمت د دوږخ له اور څخه خلاص کړه او د قیامت د ورځي حساب پر دوی باندي اسانه کړه .

بیا ما پوښتنه ورڅخه وکړه چي اې د خدائ رسوله ! صحت مبارک دي څنګه دئ ، څه حال دي دئ ؟

ده مبارک راته وفرمایل چي اې أم سلمې ! له ما څخه رخصت اخستونکې سه ؛ ځکه نژدې ده چي بیا به ځما ږغ نه واورې ، په دې وخت کښي ناڅاپه حضرت علي راغلئ او د إسلام و پیغمبر ته یې وفرمایل چي یا رسول الله په خوب کښي مي ولیدل چي یوه زغره مي اغوستې وي ، ناڅاپه دغه زغره له ما څخه جلا سي او زه بې زغري پاته سم .

د إسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي اې علي ! هغه زغره زه یم چي ستا پناه ګاه وم ، اوس هغه وخت رانژدې سوئ دئ چي زه به له دنیا څخه رحلت وکړم او ته به تنها پاته سې ، اې علي ! له ما څخه وروسته به ډېر مکروه کارونه او تکلیفونه و تاته ورسیږي ، نو باید چي ته تنګدلي ونکړې او د صبر لار غوره کړې او کله چي وويني چي خلګ دنیا غوره کوي نو باید ته آخرت غوره کړې او په دې پوه سه ! چي د قیامت په ورځ به د حوض کوثر پر غاړه باندي تر هر چا له مخه ته له ما سره یو ځائ کیږې .

بیا ناڅاپه فاطمة الزهرآء راغله او د إسلام و پیغمبر ته یې عرض وکړ چي یا رسول الله ! خوب مي لیدئ چي د قرآنکریم یوه ورقه راسره وي او له هغې ورقي څخه قرآنکریم وایم ، ناڅاپه دغه ورقه له ما څخه غائبه سي .

د إسلام پیغمبر د خپلي ګراني لور د خوب په جواب کښي وفرمایل چي اې فاطمې ! هغه ورقه زه وم چي نژدې ده چي ستا له سترګو څخه به غائب سم او ته به له ما څخه پاته سې .

په دې منځ کښي حضرت امام حسن او حضرت امام حسین دواړه راغلل او وده مبارک ته یې وویل چي اې ځموږ مبارک نیکه ! موږ دواړو یو ډول خوب لیدلئ دئ چي هغه دادئ چي یو تخت په هوا کښي ځي ، روان وي او موږ تر هغه تخت لاندي لوڅ سرونه روان وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي هغه تخت ځما تابوت او جنازه ده چي خلگ بې واخلي او تاسي به لوڅ سرونه تر هغه لاندي روان یاست .

حضرت أم سلمه فرمایي چي د اسلام د پیغمبر له دغو تعبیرو څخه په أهل بیت کښي چغي او بغاري شروع سوې او د أهل بیتو زړو د إسلام د پیغمبر د فراق له غمه ، د غم او د درد په سکروټو کبابیدل شروع کړل .

غزل:

جانها در آتش است که جانان همیرود

سیلاب خون ز دیدهء گریان همیرود

یعقوب را ز یوسف خود دور میکند

خاتم بیرون ز دست سلیمان همیرود

آدم وداع سایهء طوبی همیکند

خضر از کنار چشمهء حیوان همیرود

دردا که گوهریست گران مایه صحبتش

دشوار دست داده وآسان همیرود

همدارنگه روایت دئ چي د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) تر وفات درې ورځي له مخه حضرت جبریل (علیه السلام) د إسلام و پیغمر ته راغلئ او ورته وې ویل چي الله (جل جلاله) پرتا باندي سلام وایي او زه یې وتاته راولیږلم او په دې کي مقصد اعزاز او اکرام ستا مبارک دئ ، سره له دې چي الله تعالی په هر څه عالم دئ خو ستا د اعزاز لپاره الله پاک ستا د حال پوښتنه کوي چي څرنگه یې ؟

دإسلام پیغمبر ورته وویل چي ځما حال دادئ چي پریشانه یم او دردمند او غمجن یم ، بله ورځ بیا جبریل ورته راغلئ او ذکر سوي خبر یې ورته وکړه ، د إسلام پیغمبر بیا هغه ړومبنئ جواب ورکړ ، په دریمه ورځ ملک الموت او یوه بله پرشته چي اسماعیل یې نوم ؤ چي پر داسي زرو پرشتو باندي دغه اسماعیل حاکم ؤ چي په دغو زرو پرشتو کښي د هري پرشتې بیا زر نوري پرشتې تر حکم لاندي وې ، د إسلام د پیغمبر ودروازې ته راغلل ، حضرت جبریل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام و پیغمبر ته وفرمایل چي عزرائیل ودروازې ته ولاړ دئ او اجازه غواړي او تر تا له مخه یې له هیچا څخه دده د روح د قبضولو اجازه نده غوښتې او نه بې وروسته له تا څخه له هیچا څخه وغواړي ؟

جناب رسول کریم (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل چي اې جبرئیله ! اجازه ورکړه چي راسي ، کله چي عزرائیل (علیه السلام) رغلئ او د سلام اچولو سنت یې ادا کړ نو یې د إسلام و پیغمبر ته وفرمایل چي الله پاک زه وتاته رالیږلئ یم او حکم یې راته کړئ دئ چي ستا د فرمان مطابق به کار کوم ، نو ستا اختیار دئ چي ستا د مبارکي روح د قبضولو اجازه راکوې چي و عالمِ علوي ته یې یوسم او کې نه راکوي نو به زه بیرته ولاړ سم ، د إسلام پیغمبر د جبرئیل و طرفته وکتل ، جبرئیل ورته وویل چي الله تعالی ستا د لقاء مشتاق دئ ، نو د إسلام پیغمبر وفرمایل چي زه هم د الله (جل جلاله) د لقآء مشتاق یم او ملک الموت ته یې وویل چي په خپل کار مشغول سه .

نظم:

تو باز ذروهء نازي مقیم پردهء رازي

قرارگاه چي سازي درین نشیمن فاني

تو مرغ عالم قدسي حریف مجلس أنسي

دریغ باشد اگر تو درین مقام بماني

محترمو مسلمانانو ! د ملک الموت د اجازې غوښتلو یا وده ته د اجازې ورکولو په ارتباط به ډیر مفصل بیان په راتلونکې برخه کښې درته راسي .

)روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

له حضرت ابن عباس (رضي الله عنه) څخه روایت دئ چي د إسلام دپیغمبر د وفات په ورځ الله (جل جلاله) و ملک الموت یعني حضرت عزرائیل ته حکم وکړ چي ځما و حبیب حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) ته ورسه ، خو له دوو خبرو سره ډیر خیال کوه : اول دا چي دده و کور ته بې اجازې دده ورداخل نسي او دوهم داچي بې اجازې دده ، دده روح قبض نکړي .

د الهي حکم مطابق ملک الموت سره له زرهاؤ پرشتو د اسلام د پیغمبر وکور ته راغلئ او د الله تعالی له طرفه د عزرآئیل په لاس کښي یو خط هم ؤ ، بیا حضرت عزرائیل د یوه أعرابي او صحرایي په شکل کښي دده مبارک د کور دباندي ودریدئ او داسي یې وویل : السلام علیکم أهل بیت النبوة و معدن الرسالة و مختَلَف الملائکه .

بیا یې وویل چي و ماته اجازه راکړی چي و حجرې مبارکي ته درسم ؛ ځکه له ډیره لیري ځایه څخه راغلئ یم !

حضرت فاطمې ورته وویل چي في الحاله د ملاقات موقع نده برابره ، د اسلام پیغمبر په خپل شان او حال مشغول او مصروف دئ !

حضرت عزرائیل دوهم ځل بیا اجازه وغوښتله ، بیا د فاطمې له لوري منفي جواب ورکړ سو ، دریم ځل حضرت عزرائیل بیا غوښتنه د اجازې وکړه او په دوني لوړ او هیبتناک اواز سره یې وکړه چي هر څوک چي د اسلام د پیغمبر په کور کښي وو له هیبت او ویري څخه ولړزیدئ ، په دغه وخت کښي د اسلام پیغمبر یو څه په هوښ کي راغلئ او سترګي مبارکي یې خلاصي کړې او وې فرمایل چي څه پېښه ده ؟

حضرت فاطمې ورته وویل چي یارسول الله ! یو نابلده سړئ چي په ډیر هیبتناک او نادر شکل کښي دئ دباندي ولاړ دئ ، درې واره یې اجازه وغوښتله او ما عذر ورته پیش کړ خو دَی ځما و خبري ته غوږ نه نیسي ، د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي اې فاطمې ! دا داسي سړئ دئ چي د دنیا ټول لذتونه او خوندونه له سړي څخه اخلي ، دا داسي څوک دئ چي د سړي ټولي ارزوګاني او مطلبونه له خاورو سره برابروي ، اې فاطمې ! دا هغه شخص دئ چي ډلي جماعتونه او د یوه مجلس خلګ سره جلا کوي ، اې فاطمې ! دا هغه الهي استازئ دئ چي کوچني ماشومان یتیمان او ښځي کونډیاني ګرځوي ، دا داسي څوک دئ چي بې کیلي او چابي ددروازې قلفان ورته خلاصیږي او بې وسلې له سړي څخه روح وړي ، که دروازه ورته وتړله سي پر دیوال باندي و کور ته راواوړي ، اې فاطمې ! دا ملک الموت دئ ، دا عزرائیل دئ چي تا بې پلاره کوي او ستا د داسي قدرمند پلار د روح د قبضولو دپاره راغلئ دئ ، اې فاطمې ! دا ځموږ د احترام په وجه په دروازه کښي ولاړ دئ او اجازه غواړي ، ورنه دا عزرائیل بولي چي اجازه غوښتل دده عادت ندئ ، ورسه ! دروازه ورخلاصه کره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت بي بي فاطمه په چغو او په بغارو ودروازې ته ورغله او عزرائيل ته يې دروازه ورخلاصه کړه او بيرته راغله د خپل مبارک پلار حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) و غيرې ته ورولوېدله ، په دغه وخت کښې ليږ ساعت د إسلام د پيغمبر سترګي مبارکي پټي سوې او د أهل بيتو داسي ګمان سو چي لکه چي رحمة اللعالمين رسول له دنيا څخه رحلت وکړ ، فاطمة الزهراَء د : � يا ابتاه ! � يعني اې بابکه اې بابکه ! نعرې شروع کړې ، خو د خپل پلار له لوري هيڅ جواب ورنکړ سو ، بيا يې د ژړا په حال کښې داسي وويل :

چي اې پلاره ! ځما روح دې تر تا قربان سي يو ځل خو لا راته وګوره او يو خبره خو لا راسره وکړه !!!

د إسلام پيغمبر خپلي مبارکي سترګي روښي کړې او وفاطمې ته يې وفرمايل چي اې ځما لوري ! مه ژاړه د عرش حمَله پرشتې ستا د چغو په وجه په بغارو سوې ، او بيا يې ددې مبارکي له مخ څخه په خپل لاس ددې اوښکي ورپاکولې او د خوشحالۍ خبري يې ورته کولې او داسي دعا يې فرمايله چي اې پروردګاره ! ځما و ګراني لور فاطمې ته ځما په مفارقت او جدايي کښې صبر وروبخښه ، بيا يې ودې مبارکي ته وفرمايل چي کله چي ځما روح قبض کړه سي نو � انا لله وانا اليه راجعون � ووايه .

په دې وخت کښې د اسلام د پيغمبر ټولي بي بي ګاني حاضري سوې او د إسلام پيغمبر و دوی ته په تقوی او طاعت سره وصيت وکړ او بيا يې حسنين په ډير تلوار راوغوښتل ، حسنين لوڅ سرونه په چغو او په بغارو د خپل نيکه وکور ته په منډه راغلل او سلام يې ووايه او د إسلام د پيغمبر وبغل ته کښېنستل ، کله چي يې د خپل نيکه حال وليدئ نو په چغو سر سول تر داسي اندازې پورې چي هر چا د دوی ژړا اوريدله هغه په بغارو کيدئ ، او دا ددې ځائ ؤ چي ټول أهل زمين او ټول أهل اسمان او جنيات او پرشتې د سرور کآئنات په مصيبت کښې په ژړا ول .

نظم :

دوستان روز وداع است فغان درګيريد

دل بيک بارګي از جان و جهان بر ګيريد

شمع خورشيد بآه سحر بنشانيد

وز تپ سوز جګر باري ديګر درګيريد

په � مقتل نورالأئمة � کښي راغلي دي چي د اسلام پيغمبر په پټه او په خفيه له خپل ځان سره د حسنينو په باب کښې داسي ويل چي زه نه پوهيږم چي جفاکاران د أمت ځما به له تاسي سره څه وکړي ؟ حسنينو و خپل مبارک نيکه ته په ژړا ژړا وويل چي له تا څخه وروسته به ځموږ ماوی او پناه ګاه څوک وي او څوک به ځموږ غمګساري او دلنوازي کوي ، او حضرت بي بي فاطمې وويل چي اې بابکه ! که ما ته يو غم او درد راپيښ سو نو له تا څخه وروسته بې زه و چاته وايم او که حسنين د يو شي ارزو وکړي چي ته نه يې نو څوک به د دوی ناز واخلي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د غريبانو غمخور نبي ! اې د يتيمانو نازونکي نبي ! اې د بېچاره ؤ او بې کسانو پناګاه او دستګير پيغمبره ! ستا په فراق کښي به زه د صبر کولو طاقت څنګه ولرم او بې له ليدلو ستا څخه به زه خپل ژوند او زندګي څنګه تيروم .

نظم :

درغم آباد جهان بې يار بودن مشکل است

غم ز حد بګذشت بې غمخوار بودن مشکل است

رفت دلدار دل خون ګشته را با خود ببرد

اې عزيزان !بې دل و دلدار بودن مشکل است

روايت دئ چي ځني له خواصو د أصحاب کرامو د حضرت رسول أکرم دحجرې مبارکي ودروازې ته ولاړ ول ، کله چي د حسنينو چغاري او بغاري واورېدلې نو دوی مبارکانو هم په چغو پيل وکړ ، د إسلام پيغمبر چي د خپلو أصحابو ژړاوي واورېدلې نو دَی مبارک هم په ژړا سو او وې فرمايل چي پر خپل أمت باندي د رحم او د شفقت له وجي ژاړم چي ايا وروسته له ما څخه به د دوی حال و کومي درجې ته ورسيږي .

وروسته د إسلام پيغمبر حضرت علي راطلب کړ ، کله چي حضرت علي راغلئ نو د إسلام پيغمبر هغه وصيتونه و ده ته وکړل کوم چي دده مبارک په زړه کښي ول .

حضرت علي (کرم الله وجهه) فرمايلي دي چي په دغه وخت کښي زر قسمه علمونه د إسلام پيغمبر وماته راوښودل چي له دغه هر قسمه څخه د زرو نورو قسمو د علم دروازې پر ما باندي خلاصي سوې .

وروسته حضرت عزرآئيل د اسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) و حضور ته تشريف راوړ ، وروسته له ويلو د السلام عليک أيهاالنبي ! څخه يې د الله تعالی و رسول ته عرض وکړ چي الله پاک پر تاباندي سلام وايي او وماته يې داسي حکم کړئ دئ چي ستا مبارکه روح قبض کړم ، خو په دې شرط چي ستا اجازه وي.

د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې ملک الموت ! تر هغه پوري ځما روح مه قبضوه چي ځما ورور جبريل راځي ، ملک الموت ورته وويل چي زه ستا په دې خبره کښي تابعدار يم .

وروسته الله (عز وجل) و خازن ته د دوږخ چي مالک نوميږي وفرمايل چي ځما د حبيب حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) مطهره او پاکه روح و اسمان ته راځي نو پدې وجه د دوږخ اور مړ کړه ، او دارنګه يې د جنت و خازن ته چي رضوان نوميږي وويل چي د سيدالأنبياَء (صلی الله عليه وسلم) د مقدسي روح دپاره جنت ښائسته کړه ، او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداراز د جنت و حورو ته حکم وکړ سو چي خپل ځانونه سنګار کړی چي څما د حبیب روح درځي او و ټولو پرشتو ته د عالم ملکوت حکم وکړ سو چي په استقبال کي د روح د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) صف صف ودریږی .

وروسته الله (جل شانه) و جبریل ته حکم وکړ چي د جنت یو دستمال درسره واخله او څما و حبیب ته ځان ورسوه ، حضرت جبریل په ژړا ژړا د اسلام د پیغمبر و حضور ته راغلئ ، د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي اې څما دوسته په داسي سخت ساعت کښي دي زه تنها پرې ایښئ یم !

جبریل ورته وویل چي تر اوسه پوري ستا په خدمت مشغول وم او اوس مي داسي د خوشحالۍ خبري هم درته راوړي دي چي ستا له مرضي سره مطابقي او وتاته محبوبي دي ، د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي هغه کومي خبري دي ؟

حضرت جبریل ورته وویل چي : � ان النیرانَ قد أخمدَت والجنان قد زخرفت و الحورالعین قد تزینت و الملائکة قد صففت بقدوم روحک. �

د اسلام پیغمبر و حضرت جبریل ته وفرمایل چي داخو ډیر نیک زیري دي مګرماته داسي خبر وکړه چي څما سترګي په روښانه سي او زړه مي په خوشحاله سي !

حضرت جبریل ورته وفرمایل چي پر ټولو انبیآؤ او د دوی پر امتو باندي جنت تر هغه پوري حرام دئ چي ته او ستا امتیان ورداخلیږي ، د اسلام پیغمبر بیا ورته وفرمایل چي تر دغه یو بل غټ د خوشحالۍ زیرئ راباندي وکړه !

حضرت جبریل ورته وفرمایل چي یا رسول الله ! دا خبره فیصله سوېده چي د حشرګاه پر میدان به د شفاعت تاج او خول تر هر چا له مخه ستا پر مبارک سر باندي ایښودل کیږي ،

د اسلام پیغمبر بیا ورته وفرمایل چي اې جبریله ! داسي خبر راته وکړه چي څما له زړه څخه د ملالت او د خفګان غوټي خلاصي کړي !

حضرت جبریل ورته وفرمایل چي اې مقتدی د انبیآؤ او د رسولانو ! راتهووایه د کوم شي په غم کښي یې او په کوم شي فکرمند یې چي دغو ټولو خبرو ستا له مبارک زړه څخه هغه غم او فکر لیري نکړ ؟

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي له ما سره فکر او غم د أمت دئ چي وروسته له ما څخه به ددین زده کړه دوی له چا څخه کوي ؟ د رمضان د مبارکي میاشتي روژې به چي زه نه یم په څه ډول دوی نیسي او د حج مراسم به په څه ډول تر سره کوي او د آخرت په ورځ به ددوی انجام او عاقبت څنګه کیږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت جبریل ورته وفرمایل چي اې سروره ! زړه مبارک دي خوشحاله کړه په دنیا کښي به الله پاک ستا امتیان پخپله ساتنه سره دروساتي او د قیامت په ورځ به دونه امتیان ستا په لمن کښي الله تعالی دروبخښي چي ته به په خوشحاله سې!!!

د اسلام پیغمبر وفرمایل چي اوس مي نو زړه خوشحاله سو او سترګي دي راروښانه کړې .

له دې څخه وروسته رحمة اللعالمین رسول و ملک الموت ته د روح د قبضولو اجازه ورکړه ، ملک الموت دده مبارک د روح په قبضولو شروع وکړه ، په دغه وخت کښي د اسلام پیغمبر د خپلي خوني و بام ته کتل او لاس مبارک بې پورته کوئ او د � بالرفیق الأعلی � الفاظ بې ویل .

چـــــي یـــــو ناخـــــاپه دده مبـــــارک مطـــــهره روح قبـــــض کړه سوه او و عالـــــم الوصال ته یـــې کـــــوچ او ارتـــــحال وکـــــړ .

مثنوي:

رفت آن طاوس عرشي سوي عرش

چون رسید اندر مشامش بوي عرش

شاه بازي این قفس درهم شکست

رفت خوش بر ساعد سلطان نشست

نظم :

شعلهء آتش تو جان میسوزد

وز فراق تو دل پیر و جوان میسوزد

این چه در دست کزو خون بجگر میریزد

وین چه سوزاست کزو جان و جها ن میسوزد

شـــــرح این غـــــم چه نـــــویسم که قلم میشکند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وصف این حال چه گویم که زبان میسوزد

محترمو مسلمانانو ! د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د غسل ، تکفین او د جنازې د لمانځه په اړه بیان او دارنگه د أصحاب کرامو غبرگون د ده مبارک د فراق په وجه او دارنگه د إسلام د پیغمبر د ځینو مهمو وصیتونو ذکر به په راتلونکي برخه کښې انشآءالله درته راسي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل على سيدنا محمد و على آله و صحبه وسلم تسليما .

محترمو مسلمانانو! په دې برخه کښې ځني خبري چي دجناب سرور كائنات (صلى الله عليه وسلم) په مرض موت کښي رامنځته سويدي اوپه تيرو برخو کښي يې ما ذکر نه دئ درته کړئ درته ياداوري كوم او نور د هغو خبرو په باب وضاحت درته كوم دكوموچي مي دتيري برخي په اخيرکښي وعده درسره کړې وه .

)١ : (خبر داده چي ځينوعلماوو ذكركړيدي چي داسلام پيغمبر چي ومديني منورې ته دحجة الوداع دسفرڅخه لا نه ؤ رارسيدلئ د بغل درد ورعارض سو ترداسي اندازې پوري چي له دغه دردڅخه په تكليف سو ، چي ديارلس لمونځونه يې په داسي ډول وکړل چي امام د لمانځه به حضرت ابوبکر ؤ اوده مبارک به په ابوبکر پسي اقتداء كوله بيا دصفري دمياشتي په اخركښي دچهارشنبې به ورځ دحضرت ميموني رضي الله عنها په كور کښي دسردرد اوتبه وروڵاړه سوه.

)٢ : (داسلام پيغمبر وحضرت بي بي عائشي ته په مرض الموت کښي اطلاع ورکړه چي دربيع الاول په مياشت کښي به زه له دې ددنيا څخه رحلت كوم ، دحضرت عائشې په زړه نو يوازي الله (جل جلاله) خبر ؤ چي له اطلاع سره سم به څه قسم حالات ددې په زړه مسلط سوي وي.

)٣ : (دمر ض الموت په جريان کښي داسلام پيغمبر يووخت په تاكيد سره داحكم وكړچي ابوبكرته ووااياست چي وخلگوته لمونځ ورکړي يعني زه دمرض دشدت په وجه ددې نه يم چي وخلگوته په جماعت لمونځ ورکړم

داسلام دپيغمبر (صلى الله عليه وسلم) له دې كار څخه چي ده به په حضرت أبوبكر پسي د جماعت لمونځ وکړ او دارنگه ده له دې حكم څخه چي ذكر سو أهل السنة والجماعت دغه مسئله رااېستلې ده چي أحق په خلافت سره د اسلام له پيغمبر څخه وروسته حضرت أبوبكر الصديق ؤ ، ددې مسئلې نور دلائل هم سته چي د ځنو ذكر به د بل بيان په ضمن کښي درته راسي على أنوف أهل التشيوع.

)۴ : (د مرض موت په جريان کښي يو وخت د إسلام پيغمبر په مسجد نبوي کښي و أصحاب كرامو ته د خپل وصيت په سلسله کښي وفرمايل چي اې ځما أصحابو ! اې ځما ورونو ! زه ستاسي په منځ کښي د پيغمبر په حيث واوسيدم او كومه وحي چي به حضرت جبريل (عليه السلام) د الله (جل جلاله) له طرفه وماته راوړله نو هغه به مي و تاسي ته ويله ، كوم څه چي حلال دي په هغه به مي أمر درته كاوئ او كوم څه چي حرام دي له هغه څخه به مي تاسي منع كولاست ، ټول أصحاب په چغو او په بغارو سول ، حتی ځينو علماؤ فرمايلي دي چي له ډيري نفستنگۍ څخه يې خپلي جامې څيرلې او پر خپلو سرو باندي يې خاوري اچولې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي جريان کښي حضرت أبوبکر د اسلام و پيغمبر ته عرض وکړ چي يارسول الله ! ما نن شپه يو خوب وليدئ هغه دا ؤ چي د حضرت عآئشې له سر څخه ټکرئ او پورنئ و هوا ته پورته سي .

د اسلام پيغمبر وده ته د خوب معنى په دي ډول ورکړه چي کوم چا چي دغه خوب ليدلئ دئ معنى يې داده چي دده ځوم به له دي دنيا څخه رحلت وکړي ، بيا حضرت عمر عرض وکړ چي اې د خداې رسوله ! ما هم نن شپه په دي ډول خوب وليدئ چي عدل مي مات او شکسته سي ، داسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې عمره ! عدل د تمام جهان زه وم کله چي زه له دي جهان څخه ولاړ سم نو ستا عدل به مات سي ، بيا حضرت عثمان عرض وکړ چي يارسول الله ! ما هم نن شپه خوب وليدئ چي يوه ورقه د قرآنکريم په هوا الوتي وي ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې عثمانه ! هغه ورقه د قرآن زه يم ، کله چي زه رحلت وکړم نو د وحي سلسله به ختمه سي .

محترمو ! د أهل بيت د خوبو بيان مي په تيرو برخو کي درته ذکر کړئ دئ .

٥(: (د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) چي د ځکندن او د نزع په حال کښي کومي کلمي ويلي هغه په دي شرحه وي :

اول : � اللهم أعني على سكراتِ الموتِ � و في رواية � على منكرات الموت . �

دوهم : � لاإله الا الله إن للموت سكرات. �

دريم : � اللهم رب اغفرلي و ألحقني بالرفيق الأعلى . �

٦(: (چي د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) چي کله و دنيا ته تشريف راوړئ نو اوله خبر چي ده په دنيا کي کړېده نو هغه دا وه :

الله أكـــــبر كبيرًا والحمدلله كــثيرًا و سبحانَ اللهِ بكرة و أصيلا .

او ځينو علماؤ فرمايلي دي چي هغه : � الله أكبر � ؤ .

دا کلمې ده مبارک د شيرخورۍ په وخت کښي ، هغه وخت وويلي چي حضرت حليمې سعديې اول ځل وده مبارک ته تئ ورکوئ .

او اخيري الفاظ دده مبارک په دنيا کښي � الرفيق الأعلى � وو .

٧(: (د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د مرض موت په جريان کښي و خلګو ته په خطاب کښي وفرمايل چي له دي دنيا څخه څما دتللو وخت رانژدې سوئ دئ ، د هر چا که پر ما باندي حق پاته وي نو دلته دي په دنيا کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما څخه واخلي ، په دې وخت کښې يوه نفر وويل چې اې د خداۍ رسوله ! ځما پر تا باندې درې درهمه باندې دي !

د اسلام پیغمبر وفرمایل چې زه د چا تکذیب نکوم او نه و چاته قسم ورکوم ، دغه درې درهمه دې له کومه رویه پر ما باندې دي ؟

دغه سړي ورته وويل چې يو وخت يو مسكين تيريدۍ تا و ماته وويل چې درې درهمه ودغه مسكين ته وركه او بيا ما هغه درې درهمه ورکړل ، مگر تا بیا وماته رانکړل !

د اسلام پیغمبر و حضرت فضل ته وفرمایل چې ودغه سړي ته درې درهمه ورکړه .

په سيرَ کښې د امام شهيد ، امام اسماعيل خوارزمي او په � روضة الإسلام � کښې د قاضي سديدالدين راغلي دي چي په دغه مجلس کښې � عکاشه اسدي � ولاړ سو او د إسلام و پيغمبر ته يې وويل چي يا رسول الله ! يوه خبره کوم پدې وجه چې تا په دې باره کښې چې که د چا پر ما باندې کوم حق وي نو مطالبه دې وکړي ډير تکرار ، تاکيد او مبالغه وکړه که داسي نه واۍ نو مادا خبره نه کوله ، هغه خبر داده چې د تبوک په غزا کښې تا په يوه غمچينه او تازيانه باندي � اوښه � وهله ناڅاپه هغه تازيانه پر ما باندې ولگېدله او زه ډير په تکليف سوم ، نو اوس زه د هغې غمچيني د قصاص غوښتونکۍ يم!

په دغه وخت کښې هغه غمچينه د حضرت فاطمې په کور کښې پرته وه د اسلام پيغمبر دا غمچينه راوغوښتله او و عکاشه تې وويل چې تاته دې الله (جل جلاله) خير درکړي چې دا قصاص دې د آخرت وورځې ته پرېښنبودۍ ؛ ځکه چې د قيامت په ورځ چې تمام پيغمبران او ملائکه او ټول انسانان دحشرگاه په ميدان کښې دالله تعالی په حضور کې حاضر وي نو په دغه وخت کښې چې يو څوک له يو چا څخه د خپل حق مطالبه کوي نو د هغه دپاره دا کار دډير لوی خجالت او د سختي شرمندگۍ سبب گرځي ، راسه ! اوس خپل قصاص له ما څخه واخله .

په دې وخت کښې ډيرو أصحابو په شمول د حسنينو و عکاشه ته احتياجونه او زارۍ وکړې چې د اسلام د پيغمبر په بدل کښې موږ سل سل غمچيني ووهه ! خو د إسلام له پيغمبر څخه له دغي غوښتني تير سه !

عکاشه د هيڅا خبر ونه منله او د إسلام و پيغمبر ته يې وويل چې يا رسول الله ! تا چې زه په غمچينه ووهلم هغه وخت ځما شا لوڅه وه نو ته به هم خپله مبارکه شا راته لوڅوې

د إسلام پيغمبر خپله مبارکه شا ورته لوڅه کړه ، کله چې عکاشه دده مبارک پر مبارکه شا باندې د نبوت مهر وليدۍ نو هغه يې مچ کړ او بيا يې د إسلام و پيغمبر ته عرض وکړ چې اې د خداۍ رسوله ! ځما قصاص اخستل مقصد نه ؤ ، بلکي ځما مقصد همدغه کار ؤ چې و مې کړ ، په دې سبب چې تا فرمايلي دي : � من مس جلدي لن تمسه النار أبدًا . �

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه مجلس کښې د إسلام پيغمبر وفرمايل چي د هر چا پر ذمه که د چا حق وي نو اوس دي لا له هغه ځخه ځان خلاص کړي او دا فکر دي نکوي چي رسوا به سم ؛ ځکه چي د دنيا فضيحت ډير اسانه کار دئ تر فضيحت د آخرت ، نو يو نفر ولاړ سو او وې ويل چي يا رسول الله ! درې درهمه د غنيمت له مال ځخه ما په خيانت وړي دي چي هغه اوس ځما پر ذمه باندي دئ ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي دا خيانت دي ولي وکړ ؟

ده ورته وويل چي يا رسول الله ! ورته محتاج وم

د اسلام پيغمبر و حضرت فضل ته وفرمايل چي دغه درې درهمه له دغه سړي ځخه واخله .

بيا د اسلام پيغمبر وفرمايل چي په هر چا کښې که يو بد صفت موجود وي (يعني او له ځانه يې نسي ليري کولاۍ) نو ولاړ دي سي هغه صفت دي ذکر کړي چي زه دعا ورته وکړم !

يو نفر ولاړ سو او وې ويل چي يا رسول الله ! په ما کښې درې بد صفتونه موجود دي:

اول دا چي دروغ ډير وايم ، دوهم دا چي فحش او بدګويي ډيره کوم ، دريم دا چي خوب ډير کوم!

د اسلام پيغمبر دعا ورته وکړه او وې فرمايل چي اې خدايه ! ددغه سړي صدق او رشتيا ويل نصيب کړه (يعني او فحش ګويي ورځخه ليري کړه) او خوب يې کم کړه په دې ډول چي هر وخت دده زړه وغواړي رابيداره کيدلاۍ سي .

په دې وخت کښې يو بل نفر ولاړ سو او عرض يې وکړ چي اې د خداۍ رسوله ! په ما کښې دوه بد خويونه دي :

اول بد خوی مي دادئ چي دروغ وايم ، دوهم بد خوی مي دادئ چي منافقت کوم!

د اسلام پيغمبر وده ته هم دعا وکړه .

محترمو مسلمانانو ! په دې بيان کښې و موږ او تاسي ته دا درس او تعليم موجود دئ چي د حقوق الله او د حقوق العباد د دواړو کامل رعايت وکړو او که ځموږ پر ذمه باندي د الله پاک يا د بنده حق پاته وي نو له هغه ځخه په دنيا کښې لا په هغه طريقه ځان خلاص کړو کومه چي شريعت د له حقوقو ځخه د خلاصوالي دپاره بيان کړېده ، خاص بيا د بندګانو حقوق ؛ ځکه چي د بنده له حق ځخه انسان په توبه سره هم نه خلاصيږي تر ځو چي و هغه بنده ته يا حق ورونه رسوي يا هغه عفوه ورته ونکړي .

په کتاب د � الإسلام و سآئرالأديان � کښې د � شامي � په حواله ذکر سويدي چي د يوې روپۍ شپږمه حصه حق که د چا پر ذمه باندي پاته ۇ نو ددې په بدل کښې به اوه سوه په جماعت سره ادا سوي لمونځونه دده و هغه حقدار ته ورکړه کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په یوه ثابت او مشهور حدیث کښي راغلي دي چي د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) و أصحاب کرامو ته وفرمایل چي تاسي پوهیږئ چي څما له أمت څخه مفلس کوم سړئ دئ ؟

أصحابو ورته وفرمایل چي مفلس خو هغه څوک دئ چي درهم او دینار نلري (یعني دنیا نلري) !

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل یعني چي مفلس څما له أمت څخه هغه دئ هغه دئ چي د قیامت په ورځ راسي په داسي حال کښي چي لمونځونه ، روژې ، حج او داسي نور عبادتونه یې کړي وي خو له دې سره سره یې په دنیا کښي و یو چاته شکنځل کړیوي ، د بل چا یې بیا مال خوړلئ وي ، دبل چا یې بیا په ناحقه وینه توی کړې وي او داسي نور ، نو دده دغه ټول عبادتونه و دغو حقدارانو ته ورکړه سي او دَی خالي لاس پاته سي .

او ځینو ثابتو روایاتو له مخي دا خبره لا هم سته چي که دده په طاعت او عبادت د حقدارانو غاړه نه ووځي نو بیا دده د حقدارانو ګناوي دده پر ذمه باندي ګرځي .

)٨ : (د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د مرض موت په جریان کښي په مختلفو نوبتو و أصحاب کرامو ته قسم قسم نصیحتونه او وصیتونه وکړل ، چي څني نموني یې په تیرو برخو کښي وتاسي محترمو ته ذکر سوې ، له جملې د هغوی څخه یو نصیحت دده مبارک دا ؤ چي و أصحاب کرامو ته یې وفرمایل چي زه پر تاسي باندي له دې څخه نه بیریږم چي تاسي به بیرته کفر او شرک غوره کړی ، مګر له دې څخه بیریږم چي و دنیا ته به رغبت وکړی او د دنیا په وجه به پخپل منځ کښي اختلافات او جنګونه شروع کړی .

لکه چي د اسلام پیغمبر فرمایلي دي : � حب الدنیا رأس کل خطیئة . �

او همدارنګه دده مبارک و خپلو ازواجو مطهراتو ته د خانه نشینۍ، ستر او له نامحرمه خلګو څخه د دوی د ځانو د ساتلو په باب وصیت وکړ او دغه مبارک آیت یې ورته تلاوت کړ : � و قرن في بیوتکن و لاتبرجن تبرج الجاهلیة الأولی . �

)٩ : (د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) په مرض موت کښي و جبریل ته وفرمایل چي اې جبریله ! له ما څخه وروسته بیا به و مځکي ته راکښته سې او که یا ؟

جبرئیل ورته وویل چي له تا څخه وروسته به زه هیڅ وخت و مځکي ته راکښته نه سم ، مګر لس واره راکښته کیږم چي لس ګوهره له دنیاوالو څخه وړم .

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي هغه لس کوم ګوهرونه دي ؟

جبریل (علیه السلام) ورته وویل چي یا رسول الله ! اول وار چي له تا څخه وروسته و مځکي ته راکښته سم نو د صبر ګوهر به له دنیا څخه یوسم چي بیا به په هیڅ درویش او فقیر کښي (یعني او دارنګه په هیچا کښي) صبر کول پاته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسي ، دوهم وار چي راکښته سم نو د شرم گوهر به له دنيا څخه پورته کړم چي بيا به له هيچا سره شرم او حيا نسي پاته ، دريم وار چي راکښته سم نو گوهر د محبت به له دنيا څخه پورته کړم چي هيچا ته به محبت نسي پاته ، څلرم وار به گوهر د عدل او انصاف له دنيا څخه پورته کړم چي بادشاهان به له عدل او انصاف څخه خالي پاته سي ، پنځم وار به گوهر د برکت له دنيا څخه پورته کړم چي په دنيا کي به په هيڅ شي کي برکت نسي پاته ، شپږم وار به گوهر دسخاوت پورته کړم چي هيڅوک به له فقيرانو سره خپلوي او ياري نکوي ، اوم وار به له دنيا څخه گوهر د صدق او راستۍ پورته کړم چي هيڅوک به راست گويه او صادق نسي پاته ، اتم وار به گوهر د عمل په علم له دنيا څخه پورته کړم چي بيا به علماء بې عمله پاته سي ، لسم وار به گوهر د برکت د قرآن مجيد له دنيا څخه پورته کړم ، بيا به د قيامت علامې ښکاره سي او حضرت اسرافيل به په شپېلۍ کښي پوه کړي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهدآء ، قصص القران و غيره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

قدرمنو مسلمانانو! په دې برخه کښې هم د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د مرض موت او دده مبارک له رحلت سره متصل ځيني مهمي خبري درته کوم .

اوله خبره داده چي په مرض موت کښي د اسلام پیغمبر یو وخت حضرت علي و خپل حضور ته وغوښتئ او ورته ویې فرمایل چي رنګ او یو کاغذ او ورقه راوړه چي ستا دپاره یو وصیت ولیکم .

حضرت علي فرمايلي دي چي ما فکر وکړ چي داسي پيښه نسي چي زه قلم ، رنګ او کاغذ پيد اکوم او بيرته راځم د اسلام پيغمبر وفات کړئ وي ، نومي وده مبارک ته وويل چي يارسول الله ! هر وصيت چي کوې په خوله يې راته وکړه له ما څخه انشآءالله نه هيريږي !

نو د اسلام پیغمبر وفرمایل چي : � الصلوات و ماملکت أیمانکم � و في روایة � الله الله في ما ملکت أیمانکم البسوا ظهورهم و اشبعوا بطونهم و الینوا لهم القولَ . �

دوهمه خبره داده چي کله چي د إسلام د پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) مرض ډیر سخت سو د پنجشنبې ورځ وه ، نو ده مبارک وغوښتل چي یو خط او یوه عهدنامه ولیکي ، نو یې و عبدالرحمن بن أبې بکر ته وویل چي یوه تخته راوړه چي زه د أبوبکر دپاره خط ولیکم (یعني په دې باره کښي چي دَی به له ما څخه وروسته خلیفه د اسلام وي چي د خلګو په منځ کښي اختلاف منځته رانسي) ځکه الله (جل جلاله) او مومنان له دې څخه منع کوي چي له أبوبکر څخه پرته دې بل څوک خلیفه سي .

اهل السنت والجماعت په دغه خبره هم دلیل نیسي پر دې باندي چي د اسلام له پیغمبر څخه وروسته أحق په خلافت سره حضرت أبوبکر ؤ .

دریمه خبره داده چي چي په دوران کښي د سختۍ د مرض دده مبارک اصحاب کرام دده مبارک په حجره کښي سره راټول سول ، نو ده مبارک ورته وفرمایل چي ماته یو شئ راوړئ چي زه وتاسي ته یو وصیت خپل ولیکم چي وروسته له ما څخه بیا هیڅکله تاسي ګمرهان نسئ.

د أصحابو په منځ کښي د نظر اختلاف پیدا سو ، ځینو وویل چي باید دده مبارک په قول باندي عمل وکړ سي او د وصیت د لیکني دپاره یوه ورقه ورته راوړله سي ، او ځینو وویل چي د إسلام پیغمبر په تکلیف دئ نو مناسب ندئ چي ورقه ورته راوړو او د وصیت په لیکلو سره تکلیف ورکوو ، حضرت عمر هم دا خبره تاید کړه او وې ویل چي د الله پاک کتاب قرآن مجید څموږ په منځ کښي موجود دئ او څموږ د هدایت دپاره کافي دي ، خو په دغو دواړو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډلو کښي يوې ډلي هم يو غلط سوچ او يو فاسد مقصد په زړه کښي نه درلودئ او دا ځموږ د أهل السنت والجماعت دعلماؤ مَسلَک دئ �على رغم أنوف الشيعة .

ځلرمه خبره داده چي د إسلام پيغمبر(صلى الله عليه وسلم) د مرض موت په وخت کښي اوه ديناره درلودل چي له حضرت عائشي سره پراته وه ، نو ده مبارک هغه اوه ديناره و حضرت علي ته ورولېږل چي حضرت علي بيا دده مبارک له هدايت سره خيرات کړل پنځمه خبره داده چي ددې دپاره چي دده مبارک له رحلت څخه وروسته خلګ دده مبارک په شان کښي د يهودو او نصاراؤ په ډول إفراط او تر حد تيرئ ونکړي په مرض موت کښي بې د الفاظ هم تکرارول � لَعنَ الله اليهودَ والنصارى ، اتخذوا قبور أنبيآئهم مساجد . �

شپږمه خبره داده چي د إسلام د پيغمبر(صلى الله عليه وسلم) له وفات څخه وروسته أهل بيتو د کور له يوه طرف څخه دا کلمې اوريدلي او په ظاهره هيڅوک دوی نه ليدئ : � السلام عليكم أهلَ البيت و رحمة الله وبركاته ، كل نفس ذائقة الموت و انما توفون أجور كم يومَ القيامة � دغه کلمې پرشتو او ملائکو ويلې چي د إسلام د پيغمبر د أهل بيت تعزية او فاتحه خواني يې کوله.

همدارنګه يو غټ سړئ چي ډير سباحت يې درلودئ د أصحابو وحضور ته راغلئ او وې ژړل او بيا يې و أصحابو ته وکتل او وې ويل چي بېشکه الله پاک له هر مصيبت څخه تسله ورکونکئ دئ او د هر فائت عوض ورکوي او د هر هالک خلف پيدا کوي ، د الله تعالى و طرفته متوجه سی او جزع ، فزع او ملالت مکوی ، مصيبت زده په حقيقت کي هغه څوک دئ چي دده د مصيبت جبران ونکړ سي او په مصيبت کښي صبر ونکړي .

دغه سړئ د أصحابو له مجلس څخه ولاړئ بيا حضرت أبوبکر و أصحابو ته وفرمايل چي دغه سړئ حضرت خضر(عليه السلام) ؤ ، ځموږ او ستاسي د تعزيت او د تسلي دپاره راغلئ .

اوومه خبره د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د وفات سره سم د أصحاب کرامو د غبرګون او د عکس العمل په باره کښي ده:

محترمو مسلمانانو ! علماَء کرامو د سيرَ ذکر کړيدي چي د آنحضرت (صلى الله عليه وسلم) له وفات څخه وروسته أصحاب کرام ټول په عمومي لحاظ داسي حيران وګرځيدل چي داسي بې له شانه څخه ښکاريدله لکه چي عقلونه يې سلب سويوي او د بدن ټولي قواوي او حواس يې له کار څخه معطل پاته سويوي ، خو لدې سره سره ددوی د ځنو حال له ځنو نورو څخه فرق او توفير درلودئ ، د ځينو کيفيت په دې ډول ؤ چي لکه ګونګيان ، ژبي يې وتړلي سوې او خبري يې نسوائ کولائ او هوش او سد يې له سرو څخه ولاړئ ، چي يو له دغي جملې څخه د إسلام دريم خليفه حضرت عثمان بن عفان (رضي الله تعالى عنه) ؤ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ځینو حال په دې ډول ؤ چې پر خپلو ځایو باندې له حرکت څخه عاجز وګرځېدل او طاقت د ګرځېدلو یې نه ؤ ، چې د إسلام څلرم خلیفه حضرت علي بن أبي طالب (کرم الله وجهه) هم له دغې ډلې څخه ؤ .

او ځیني مریضان سول او بیا دونه ډنګر او کمزوري سول چې اخیر په دغه کمزوري کښې په وفات ورسیدل .

او ځینو بیا په داسې دعاؤ شروع وکړه چې الله (جل جلاله) دې موږ په سترګو باندې ړانده کړي چې د اسلام د پیغمبر څخه وروسته بیا بل څوک په سترګو ونه وینو او دونه فریاد بې کوئ لکه څرنګه چې یې حاجیان د إحرام په تلبیه کښې کوي .

او د حضرت عمر (رضي الله عنه) عقل داسې مختل وګرځیدئ چې نعرې یې وهلې او قسمونه یې کول چې د خدائ تعالی رسول وفات سوئ ندئ ، بلکي بې هوښې باندې راغلې ده ، لکه چې په کوه طور کښې پر حضرت موسی (علیه السلام) باندې بې خودي راغله ، او دایې وویل چې زه امیدوار یم چې جناب رسول الله (صلی الله علیه وسلم) به تر هغه وخته پورې په دنیا کښې ژوندئ وي چې د ټولو منافقانو ژبې او لاسونه ورپرې کوي .

او څنو منافقانو وویل چې که محمد (صلی الله علیه وسلم) پیغمبر وائ نو وفات بې نه کولائ ، حضرت عمر چې دغه خبر واورېدله نو خپل تیغ یې کش کړ او د مسجدنبوي په دروازه کښې ودریدئ او وې ویل چې هر چا که وویل چې پیغمبر د اسلام وفات سوئ دئ نو په دغه توره بې سره دوه ځایه کړم ، خلګو چې د حضرت عمر دغه وینا واوریدله د إسلام د پیغمبر په وفات کښې شک او شبهه ورته پیدا سوه.

حضرت أسماَء بنت عمیس خپل لاس د إسلام د پیغمبر د اوږو مبارکو و مابین ته وروړئ او مهر د نبوت یې نکړ پیدا نعره یې وکړه چې مُهر د نبوت د اسلام د پیغمبر له مبارکو اوږو څخه پورته سوئ دئ ، نو دا ددې دلیل دئ چې حضرت رسو ل الله (صلی الله علیه وسلم) له دې فاني دنیا څخه نقل کړئ دئ .

په دغه وخت کښې حضرت أبوبکر په کور کښې ؤ ، کله چې د أصحاب کرامو او د حضرت عمر له دغې واقعې څخه خبر سو نو په تلوار په داسې حال کښې د حضرت بي بي عآئشې و حجرې ته راروان سو چې په لاره کښې یې ژړل او داسې یې ویل :

وا محــــــــــمداه ! وانقــــــطاع ظهراه

تر څو چې و مسجد نبوي ته راورسیدئ ، خلګ یې ولیدل چې په سخته پرېشاني کښې واقع سویدي ، مګر ده مبارک و هیڅا ته التفات ونکړ د حضرت عآئشې و حجرې ته ورغلئ ، د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) مبارک مخ یې لوڅ کړ او پرمبارک نوراني تندي باندې یې مچ کړ او خوله یې دده مبارک پر مبارکه خوله باندې ورکیښودله او داسې یې وویله : � وا نبیاه . � !

وروسته یې سر راپورته کړ او وې ژړل ، دوهم وار یې بیا دَی مبارک مچ کړ او وې ویل :� وا صفیاه. � !

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې سر راپورته کړ او وې ژړل ، دریم ځل یې بیا دَی مبارک مچ کړ او وې ویل :� وا خلیلاه ! بابي أنت و أمي طبت حیا ومیتا لا یجمع الله علیک موتتین أما الموتة التي کتبت علیک فقد وجدتها . �

او داسي یې وفرمایل چي اې د إسلام پیغمبره ته تر دې ډیر لوړ یې چي خلګ دي صفت وکړي او له دې څخه ډیر بالاتر یې چي پر تا باندي خلګ وژاړي ، کچیري اختیار ځموږ په لاس کښي وای نو ما به خپل ځان تر تا قربان کړئ وای او کچیري دا نه وای چي پر مرده باندي له ژړا کولو څخه تا و موږ ته منع کړېده نو خامخا به ما دونه ژړلي وای چي له سترګو څخه به مي چنې بهیدلي وای ، بیا یې وویل چي اې الله ! ته ځما له طرفه ستا و پیغمبر ته سلام ورسوه او بیا یې وویل چي اې محمده ! ما د الله (جل جلاله) په حضور کښي یاد کړه.

پوه سه چي د حضرت أبوبکر ددغه قول په مطلب کښي علماؤ اختلاف کړئ دئ چي :� لا یجمع الله علیک موتتین . �

ځینو علماؤ فرمایلي دي چي د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له وفات څخه وروسته ځنو خلګو داسي ګمان ښکاره کړ چي د اسلام پیغمبر بیرته راژوندئ کیږي ددې لپاره چي منافقان له منځه څخه یوسي ، نو حضرت أبوبکر په دغه قول سره ددغه ګمان تردید وکړ .

او ځینو علماؤ فرمایلي دي چي مطلب دده دا ؤ چي په قبر کښي ستا دپاره مرګ نسته ، لکه نور خلګ چي په قبر کښي د نکیر او منکر د سوال او جواب دپاره په قبر کښ را ژوندي کیږي او بیا بیرته مړه کیږي .

او ځنو علماؤ فرمایلي دي چي له دوهم مرګ څخه مراد غم او پریشاني ده ، یعني له دغه پرېشانۍ څخه پرته چي د وفات په وخت کښي دي تېره کړه له بلي هیڅ پرېشانۍ سره به مخامخ نسې .

وروسته حضرت أبوبکر دباندي راووتئ او حضرت عمر یې ولیدئ چي د خلګو په منځ کښي ولاړ دئ او وخلګو ته وایي چي حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) وفات ندئ کړئ او نه دَی وفات کوي ، تر څو پوري چي منافقان په قتل ونه رسوي .

حضرت أبوبکر و حضرت عمر ته وفرمایل چي کښېنه ! خو حضرت عمر له کښېنستلو څخه منع وکړه ، نو حضرت صدیق أکبر و حضرت عمر ته وویل چي اې سړیه ! په دې پوه سه ! چي پیغمبر د اسلام له دنیا څخه رحلت کړئ دئ ، ایا تا ندي اوریدلي چي الله (جل جلاله) په قرآنکریم کښي و خپل پیغمبر ته فرمایلي دي چي : � إنک میت و إنهم میتون � او همدارنګه یې ورته فرمایلي دي : � و ما جعلنا لبشر من قبلک الخلد أفإن مت فهم الخالدون . �

وروسته حضرت أبوبکر د نبي کریم (صلی الله علیه وسلم) پر ممبر باندي ودریدئ او خلګو عمر پرېښودئ او أبوبکر ته متوجه سول ، حضرت أبوبکر خطبه او نصیحت شروع کړ ، اول یې د الله پاک حمد او ثنا وویله او بیا یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر رسول مقبول (صلی الله علیه وسلم) باندي درود ووایه ، بیا یې و خلګو ته وفرمایل چي هر چا که د محمد (صلی الله علیه وسلم) عبادت کاوه نو محمد خو وفات سو او هر چا څوک چي د الله (جل جلاله) عبادت کوي نو ښه شکه الله پاک همیشه ژوندئ دئ او مرګ نلري ، بیا یې دغه مبارک آیت کریمه تلاوت کړ :

وما محـــــمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفإن مات او قتل انقلبتم علی أعقابکم (الی اخیر الآیة ...).

او دارنګه یې ددغه مبارک آیت تلاوت هم وکړ چي : (و إنک میت و إنهم میتون) .

خلګو چي د حضرت أبوبکر له خولې څخه دغه دواړه مبارک ایاتونه واوریدل ، نو داسي ورته ښکاره سول لکه چي نوي او تازه د خدائ له طرفه نازل سول او هر سړي د مدینې منوري په کوڅو کښي دغه دوه مبارک ایاتونه ویل .

وروسته له هغه حضرت عمر نصیحت شروع کړ او و خلګو ته یې وویل چي اې خلګو ! ماچي تر دغه له مخه کوم څه درته ویل نو هغه ټول بې ځایه وو (یعني بې دلیله مي یو سوچ وهلئ ؤ د هغه سوچ په مقتضی مي هغه خبري درته کولې) او نوري یې هم ډیري خبري و خلګوته وکړې او دا به هم ده مبارک ویل چي کوم دوه ایاتونه چي له أبوبکر څخه ما واوریدل نو داسي راته معلوم سول لکه دا اوس اوس چي نازل سول .

خلاصه د خبري داده چي په دغو ټولو غمو او پریشانیو کښي تر ټولو أصحابو حضرت أبوبکرالصدیق ډیر ثابت قدمه او د عقل پر مقتضی باندي ټینګ او زیات شجاع او دلاوره ؤ .

هو ! ولي به نه ؤ ، أبوبکر هغه شخص دئ چي د اسلام پیغمبر دده په باره کښي فرمایلي دي :

ما طلعت الشمس بعد النبیین علی أفضل من أبي بکر

محترمو ورونو د إسلام د پیغمبر د میلاد د لمانځني شرعي حکم به په بله برخه کښي درته راسي ، چي هغه به ددې لړی اخیري برخه وي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

قدرمنو مسلمانانو! په دې برخه کښي په دې باب شرعي معلومات درکوم چي د إسلام د پیغمبر د میلاد د ورځي لمانځنه په دې ډول چي له منکراتو شرعیه ؤ څخه خالي وي او په دغه ورځ د میلاد کښي مسلمانان سره راجمع سي او علماء کرام د إسلام د پیغمبر د میلاد او دوفات او دده مبارک د سیرت په باب و خلګو ته بیانونه وکړي او د مسلمانانو په زړو او دماغو کښي د إسلام د پیغمبر یاد تازه کړي او د بخاري شریفي ددې روایت په مطابق چي :� اجلس بنا نؤمن ساعة � د خپل ګران پیغمبر د میني او د محبت اظهار وکړي ، او یا په دغه ورځ کښي صدقې او خیراتونه وکړي ، او یا نور نفلي عبادات وکړي او یا درودونه ووایي او ثوابونه یې د إسلام و پیغمبر ته وروبخښي .

محترمو ورونړو ! په دې مسئله کښي خلګ درې فرقې دي :

یوې فرقې دتفریط لار غوره کړېده ، چي دغه ډول لمانځنه بدعت او ناروا کار بولي (العیاذ بالله ، العیاذ بالله) لکه وهابیان .

او یوې فرقې بیا د إفراط لار غوره کړېده چي په دې باب له شرعي حدودو څخه تیرئ کوي او د میلاد لمانځنه په دې ډول کوي چي متضمن ډیرو ناروا کارو لره وي ، لکه إختلاط او ګډون د ښځو او نرانو او لکه ډولونه وغیره ، چي ځیني خالي په نامه پیران یا خلیفه ګان یې کوي .

دغه دواړې فرقې چي دغه ډول کارونه کوي دا د دوی د جهل یا د ضلالت نښانه ده ، لکه چي مشهور قول دئ چي : � الجاهل إما مفرط او مفـرّط � یعني جاهل به یا إفراط کوي یا به تفریط .

دریمه معتدله ډله ده ، د حق والا ډله ده ، چي د مبتدعینو او د وهابیانو په شان تفریط هم نکوي او دارنګه ددغو خالي په نامه پیرانو په شان إفراط هم نکوي ، په دې ډول چي د إسلام د پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) د میلاد لمانځنه په مذکوره طریقه یو ډیر أفضل او أهم کار بولي او مرتب علیه د لوی أجر او ثواب یې بولي او په ذکر سوې طریقه نه لمانځنه د میلاد د ورځي له رحمة اللعامین پیغمبر سره یو قسم جفا او بې وفایي بولي او د أمتیت له شانه سره یې مخالف سلوک بولي او د خپل ګران پیغمبر د میلاد لمانځل دده مبارک د سیرت ، ولادت او د رحلت په بیانولو سره او دارنګه په صدقو او خیراتو او په نورو عبادتو سره د مسلمانانو د ترقۍ او د کفارو د غم او د درد د زیاتولو سبب یې ګني .

محترمو ورونړو ! د أصلي او سوچه او حقو شرعي دلائلو له مخي د همدغي دریمي ډلي رویه اسلامي او شرعي رویه ده او مخکنۍ دواړي ډلي چي په دې باب څه وایي او یا یې کوي باطلي او ناروا دي او الله (جل جلاله) دي موږ او تاسي د لعنت په داسي طوق نه ګرفتاره کوي لکه څرنګه چي یې دغه دواړي ډلي مبتلا کړیدي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې مطلب د ثابتولو دپاره په دې برخه کښې د عالم إسلام د منل سويو علماؤ او د عمده کتابو قولونه او عبارتونه وتاسي محترمو ته په دې برخه کښې نمبر واره ذکر کوم ، تر څو چي و تاسي محترمو ته حق پوره واضح سي .

در خانـــــه أگر کس است يک حرف بـــس است

د عوامو دپاره ځما دغه يو څو د پښتو خبري کفايت کوي او بايد همدغه لار تعقيب کړي ، او د علماؤ دپاره دلائل ذکر کوم چي دوی له هغو څخه کار واخلي ، البته موږ به ډير تکليف کړئ وي چي له مختلفو منابعو څخه موږ دا دلائل راجمع کړيدي الله تعالی دي راڅخه قبول کړي ، خو د علماؤ په خدمت کښي موږ دغه دلائل له کتابو څخه راټول سوي تقديموو چي په دي سبب به دوی د تفتيش او پلټني له مشقت او تکليف څخه خلاص سي .

اوس په دې اړه ودلائلو ته متوجه سی!

)١ : (امام أبوشامه چي شيخ او استاذ دئ د امام نووي داسي فرمايلي دي:

و من أحسن ما ابتدع في زماننا مايفعل کل عام في اليوم الموافق ليوم مولده (صلی الله عليه وسلم) من الصدقات والمعروف واظهار الزينة والسرور . فإن ذالک مع ما فيه من الإحسان للفقرآء مشعر بمحبة النبي (صلی الله عليه وسلم) و تعظيمه في قلب فاعل ذلک و شکرالله تعالی علی ما مَن به مِنَّ به ايجاد رسوله (صلی الله عليه وسلم) الذي ارسله رحمة للعالمين .

يعني چي ځمو په زمانه کښي له يرو أفضلو او بهترينو کارو څخه چي مسلمانانو په عمل کښي راوستلئ دئ يو کار دادئ چي د اسلام د پيغمبر د ميلاد په ورځ يې هر کال مسلمانان کوي ، چي هغه عبارت دئ له صدقو ، خيراتو او داسي نورو نيکو کارو څخه او دارنگه اظهار د زينت او د خوشحالۍ چي مسلمانان يې په دغه ورځ کښي کوي داهم له ډيرو نيکو کارو څخه دئ ؛ ځکه دا کارونه سره له دي چي په دغو کارو کښي له فقيرانو سره امداد او کومک او احسان موجود دئ دغه کارونه د مسلمانانو مينه او محبت له خپل پيغمبر سره او د ارنگه د دوی تعظيم خپل پيغمبر لره ښکاره کوي ، او دارنگه په دغو کارو کښي چي مسلمانان يې د ميلاد په ورځ يا په شپه کوي د الله (جل جلاله) ددغه عظيم نعمت چي پر جهانيانو باندي يې کړئ دئ چي ايجاد او پيدايښت د رحمة اللعالمين رسول دئ د شکر ادراينه راځي .

)٢ : (امام سخاوي چي يو له هغو شخصيتو څخه دئ چي په عالم اسلام کښي ددوی پر قول او خبره باندي تمام أمت مسلمه اعتماد کوي د اسلام د پيغمبر د ميلاد د لمانځني په ارتباط فرمايلي دي :

ان عمل المولد حدث بعدالقرون الثلاثة ثم لا زال أهل الإسلام في سآئرالأقطار والمدن الکبار يعملون المولد و يتصدقون في لياليه بأنواع الصدقات و يعتنون بقرائة مولده الکريم و يظهر عليهم من برکاته کل فضل عميم .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني چي ښېشكه دغه عمل (يعني دغه د مسلمانانو راغونډېدل او بيا د علمآؤ له طرفه و مسلمانانو ته د إسلام د پيغمبر د ولادت او د سيرت په باب بيانونه كيدل او دارنگه خيراتونه او نور عبادات ترسره كيدل چي د إسلام د پيغمبر د ميلاد په مناسبت كيږي دا كارونه) د صحابه ؤ او د تابعينو او د تبع تابعينو له زماني څخه وروسته مسلمانانو عملي گرځولي دي او بيا په داسي ډول عملي گرځيدلي دي چي په دوامداره توگه يې ټول أهل إسلام په ټولو أقطارو او أطرافو د مځكي كښي او په ټولو غټو غټو ښارو كښي د مسلمانانو د اسلام د پيغمبر د تولد په مناسبت د ميلاد په شپو كښي تر سره كوي او له ورايه ددغو مباركو أعمالو له بركاتو څخه قسم قسم عام فضل او كرم د الله تعالى پر مسلمانانو باندي ښكاره كيږي

)٣ : (او ابن جوزي چي د بې مذهبه مبتدعه ؤ او د أهل مذهب والاؤ د ټولو په نزد معتمد عليه علمي شخصيت دئ په سلسله كښي د بيانولو د گټو ، فايدو او د بركاتو د لمانځني د ميلاد د سرور كآئنات ويلي دي چي :

من خواصه إنه أمان في ذلک العام و بشرى عاجلة بنيل البغية والمرام .

يعني چي ځني له خاصو او بركتو څخه د لمانځني د ميلاد د سرور كآئنات (يعني په شرعي طريقه چي له شرعي منكراتو څخه خالي وي) يو بركت او خصوصيت دادئ چي هر څوک چي د ميلاد ورځ ولمانځي (يعني يا په صدقه ، يا په عبادت ، يا په درود ويلو سره او يا په بيانولو سره د سيرت د نبي [عليه الصلاة والسلام] او په غوږ نيولو سره و بيان د سيرت دده مبارک ته) نو په دغه کال كښي به دغه سړئ له هره آفته په أمن وي او دارنگه به و دغه سړي ته اول دده د حاجاتو د پوره كيدو زيرئ له الهي لوري كيږي (يعني په خوب كښي يا له يوې بلي لاري) او وروسته بې (يعني په همدغه کال كښي) الله پاک حاجتونه ورپوره كوي .

و اول من أحدثه من الملوک ، الملک المظفر أبو سعيد صاحب إربل و ألف له الحافظ بن دحية تاليفًا أسماه � التنوير في مولد بشير النذير � فأجازه الملک المظفر بألف دينار . و صنع الملک المظفر المولد و كان يعمله في ربيع الأول و يحتفل به إحتفالا هائلا و كان شهما شجاعا بطلا عاقلا عادلا و قيل انه كان يصرف على المولد ثلاثمائة الف دينار.

يعني د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د ميلاد د لمانځني د مبارک رسم اول إحداث او پيل په إسلامي بادشاهانو كښي � ملک مظفر أبو سعيد � صاحب اربل وكړ ، بيا ددغه مبارک بادشاه ددغي مباركي او مقدسي اختراع په تايد او خوشحالي كښي د إسلامي أمت يو ستر عالم حافظ بن دحية يو كتاب په شان كښي د عظمت او د شرافت د لمانځني د ميلاد د نبي جوړ كړ چي په � التنوير في مولد بشير النذير � سره يې مسمى كړ ، بيا دده د دغه كتاب په جائزه او انعام كښي ذكر سوي محترم بادشاه زر ديناره ودغه عالم ته وركړل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاندي عربي عبارت ترجمه او بيان موږ ځکه ونه ليکئ چي دا عبارات په أصل کي موږ د علماؤ دپاره رانقل کوو او وعلماؤ ته يې د ترجمې کولو ضرورت نسته ، البته کوم ځايونه چي ترجمه کوو نو هغه د عامو مسلمانانو دپاره .

و كان سلطان أبو حمو موسى صاحب تلمسان يحتفل لیلة المولد غاية الإحتفال كما كان ملوك المغرب و الأندلس في ذلك العصر و ما قبله و من احتفاله له ما حكاه الحافظ سيدي أبوعبدالله التنسي ثم التلمساني في كتابه � راح الأرواح � فيما قاله المولى أبو حمو من الشعر و قيل فيه من الإمداح و ما يوافق ذلك على حسب الإقتراح و نصه أنه كان يقيم ليلة الميلاد النبوي على صاحبه أفضل الصلاة والسلام بمشورة من تلمسان المحروسة مدعاة حفيلة يحشر فيها الناس خاصة و عامة فما شئت من نمارق مصفوفة و زرابي مبثوثة و بسط موشاة و وسائد بالذهب مغشاة و شمع كالإسطوانات و موائد كالهالات و مباخر منصوبة كالقباب يخالها المبصر تبرًا مذابًا و يفاض على الجميع أنواع الأطعمة كأنها أزهار الربيع المنمنمة فتشتهيها الأنفس و تستلذ بها النواظر و يخالط حسن رياهاالأرواح و يخامر رتب الناس فيها على مراتبهم ترتيب احتفال و قد علت الجميع أبهة الوقار و الاجلال و بعقب ذلك يحتفل المستمعون بإمداح المصطفى (صلى الله عليه وسلم) و مكفرات ترغب في الأقلاع عن الآثام يخرجون فيها من فن الى فن و من أسلوب الى أسلوب و يأتون من ذلك بما تطرب له النفوس و ترتاح الى سماعه القلوب و بالقرب من السلطان رضوان الله تعالى عليه خزانة المنجانة قد زخرفت كأنها حلة يمانيه لها أبواب موجفة على عدد ساعات الليل الزمانية فمهما مضت ساعة وقع النقر بقدر حسابها و فتح عند ذلك باب من أبوابها و برزت منه جارية صورت في أحسن صورة ، في يدها اليمنى رقعة مشتملة على نظم فيه تلك الساعة باسمها مسطورة فتصفها بين يدي السلطان بلطافة ويسراها على فمها كالمؤدية بالمبايعة حق الخلافة . هكذا حالهم الى انبلاج عمود الصباح و نداء المنادى حي على الفلاح . انتهى .

و في زماننا هذا يحتفل المسلمون بيوم مولده (صلى الله عليه وسلم) في جميع الأمم الاسلامية.وفى القطرالمصرى تتلى الاذكاروتوزع الصدقات على الفقراء والمحتاجين. وفى القهرة يتحرك موكب أرباب الطرق بعد الظهرمن ميدان باب الخلق أمام المحافظة ويسيرقاصدا ميدان الاحتفال بالعباسية مجتازا شوارع تحت البع فالسكرية فالغورية فميدان الاشراقية فالفحامين فالحسينية فالعباسية ويشتدالزحام فى هذه الشوارع وتتقدم الموكب كوكبة من فرسان رجال الشرطة وتحف به من الجانبين قوة من رجال الجيش وقدجرت عادة الحكومة أن تحتفل بهذا اليوم المبارک احتفالا رسميا فى العباسية حيث تقام سرادقات للوزارات ويتوجه جلالة الملك أونائبه الى مكان الاحتفال و هناک يعرض الحامية المصرية على أثروصوله ثم ينقتل الى السرادق الملكى ويستقبل الطرق الصوفية بأعلامهم وبعدئذ يقصد سرادق شيخ مشايخ الطرق الصوفية فيستمع تلاوة القصة النبوية وبعد سماعها يخلع على تاليها الخلعة الملكية وتدار المرطبات والحلوى على الحاضرين ثم ينصرف بعد ذلک بموکبه الحافل أثناء قصف المدافع وفى المساء تنارالزينات المقامة على السرادقات وتطلق الألعاب النارية البديعة وفى الصباح تعطل الحكومة وزارتهاومصالحها وتتلى القصة النبوية الشريفة فى المشهد الحسينى بحضور محافظ مصر .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أنظر � محمد رسول الله � ص ۱۴ـ۱۵ـ۱٦ تالیف : علامه محمد رضا.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

محترموورونو!په دي برخه کښي یوه بله برخه د لمانځني دمیلادالنبي دمشروعیت اواافضلیت په باره کښي ځیني نور شرعي دلیلونه درته ذکرکوم.

)۱(علامه کاشفي صاحب د تفسیر حسیني د � روضة الشهدآء � په ص ۱۰۴ کښي ذکر کړیدي چي په أکابرو د صحابه کرامو کښي له یوه صحابي څخه روایت دئ چي هغه سترګي چي پر جناب رسول أکرم (صلی الله علیه وسلم) باندي وژاړي (یعني دده مبارک د وفات او رحلت په وجه) نو هغه سترګي به د دوږخ اور نه ووینی (یعني د دوږخ اوربه پر حرام سي) .

علامه کاشفي (رحمه الله) ذکر کړیدي چي دغه حکم تر أهل د زماني د رسول علیه الصلاة والسلام پوري اختصاص نه درلودئ بلکي د قیامت تر ورځي پوري وتول أمت د إجابت ته دغه حکم ورشامل دئ ، هر څوک چي په هر وخت کښي د إسلام د پیغمبر له وفات څخه متاثر او متحیر سي او له درد څخه د فراق دده وژاړي په دغه حکم کښي داخل دئ ؛ ځکه فوت د آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) د ټول أمت دپاره مصیبت ؤ او ټولو لره په همدغه مصیبت کي ژړا کول لازم دئ او غم او پریشاني کول و ټول أمت ته یو متحتم حکم دئ ، بلکي پیرانان او ملائکه ، مځکه او اسمان ، ثوابت او سیاره ستوري ، غرونه او دبري ، واښه او درختي ، وحشي حیوانان او خزندي ، درنګان او د هوا مرغان او د دریاب ماهیان په تعزیت او غم کښي دحضرت محمد صلی الله علیه وسلم مشارک او مساهم دي او ژړیدونکي ، محزون او متالم دي .

غزل:

اي زهجرانت زمین و آسمان بگریسته

سینه و دل خون شده روح وروان بگریسته

کن فکان چون قا لب اندتو چو جاني لاجرم

در عزائ تو تمام کن فکان بگریسته

ني همي ما خاکیان بهري تو ماتم داشتیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکي رضوان نيز در باغ جنان بگريسته

خون گري ايديده بهر سيد كز ماتمش

جبرئيل اندر فلک با قدسيان بگريسته

آدم و نوح و خليل و موسى و عيسى بهم

در عزائ سيد آخر زمان بگريسته

أهل بيت آن دم كه گريان گشته از بهر رسول

سنگ خارا بردل پر درد شان بگريسته

)٢ : (امام سيوطي (رحمه الله) د خپل كتاب � الحاوي للفتاوى � په ج١ ص ١٨١ كښي د إسلام د پيغمبر د مولد د لمانځني په باب داسي فرمايلي دي:

إن أصل عمل المولد الذي هو اجتماع الناس وقرآءة من القرآن ورواية الأخبار الواردة في مبدأ أمرالنبي (صلى الله عليه وسلم) و ما وقع في مولده من الآيات ثم يمدلهم سماط يأكلونه و ينصرفون من غير زيادة على ذلک هو من البدع الحسنة التي يثاب عليها صاحبها لما فيه من تعظيم قدر النبي (صلى الله عليه وسلم) و إظهار الفرح و الإستبشار بمولده الشريف .

يعني چي څما په نزد أهل د عمل د مولد چي راټوليدل د خلگو دي او قرآئت د قرآنکريم دئ او بيانول د هغو روايتو دي چي په ابتدا كښي د شان د نبي (صلى الله عليه وسلم) راغلي دي او بيانول د هغه څه دي چي هغه پيښ سويدي (يعني د تولد په وجه له خارق العادته شيانو څخه) بيا و خلگو ته د تصدق او د خيرات سترخوان غوړولي دي چي خلگ خورک ورڅخه وکړي او وروسته بيا و خپلو ځايو ته ولاړ سي ، بېله دې چي يو نامشروع كار په دغه مجمع كي وكړ سي ، نو دا ډول عمل او لمانځنه د مولد له جملې څخه د هغو حسنه بدعتو دئ چي و عمل كونكي ته يې ثواب وركړكيږي ؛ ځكه په دغه كار كښي اظهار د عظمت د قدر نبي (صلى الله عليه وسلم) را ځي او اظهار د خوشحالۍ او د استبشار په مولد شريف دده مبارک سره راځي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاکهاني کوم چي له مالکي علماؤ څخه دئ او د إسلام د پيغمبر د ميلاد د لمانځني پر خلاف يې يوه ليکنه کړېده علامه سيوطي وروسته له ذکر سوي بيان څخه په خپل کتاب کښي د فاکهاني ليکنه رانقل کړېده او جمله پر جمله يې رد کړېده او جواب يې ورکړئ دئ ، که څوک ددغه ايراد او رد خواهش لري نو و حاوي ته دي مراجعه وکړي .

)۳هممدارنگه امام أبو عبدالله إبن الحاج په � مدخل � کښي د إسلام د پيغمبر د مولد د لمانځني په هغه ډول چي موږ يې ذکر وکړمدحه کړېده ، البته که د لمانځني په اجتماع کښي کوم منکر کارونه وي نو هغه يې رد کړېدي .

)۴(د إسلام پيغمبر(صلى الله عليه وسلم) په خپله د خپل ولادت لمانځنه کړېده ؛ خکه يو وخت يوه سآئل له ده مبارک څخه پوښتنه وکړه چي د دوشنبې په ورځ روژه نيول څنگه دي ؟ يا دا مطلب چي يا رسول الله د دوشنبي په ورځ ته روژه ولي نيسي ؟

نو ده مبارک په جواب کښي ورته وفرمايل : � ذاک يوم ولدت فيه � يعني د دوشنبې ورځ داسي ورځ ده چي په دغه ورځ کښي زه زيږيدلئ يم (رواه مسلم رقم الحديث ۲۷۴۷).

نو تشريف ددغي ورځي کوم چي له ذکر سوي حديث څخه فهميږي متضمن دئ تشريف د هغي مياشتي لره چي دَی مبارک په کښي زيږيدلئ دئ چي د ربيع الأول مياشت ده.

)۵(همدارنگه که د صحيحينو و يوه مبارک حديث ته په غور وکتل سي او له تعصب او إنحراف څخه إعراض وکړ سي نو دا خبره په ډاگه ورڅخه معلوميږي چي په عبادتي أمورو سره د ميلاد لمانځنه په حديث سره ثابت عمل دئ او ودي ته ضرورت نسته چي بدعت حسنه ورته وويل سي ، د هغه مبارک حديث مضمون دادئ چي کله چي نبي (صلى الله عليه وسلم) و مديني منوري ته راغلئ نو يهود يې وليدل چي د عاشوراَء په ورځ بې روژې نيولې ، نو د إسلام پيغمبر له دوی څخه پوښتنه وکړه چي تاسي په څه سبب په دغه ورځ روژه نيسی ؟ دوی ورته وويل چي په دغه ورځ کښي الله پاک فرعون غرق کړئ دئ او موسی ته يې نجات وربخښلئ دئ نو موږ د الله تعالی ددغه نعمت د شکر ادا کولو په خاطر روژه نيسو !

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ځنو روايتو کښې داسي راځي چي � و نحن أولى بموسى منكم � يعني د إسلام پيغمبر و يهودو ته وفرمايل چي په موسى خو موږ تر تاسي ډير حقدار يو (يعني موږ خو بايد بيخي په دغه ورځي کښې روژه ونيسو) .

)٦(و في الكاملية في ص٢٦٣ :

سئلت عن قرآئة مو لده الشريف (صلى الله عليه وسلم) و إجتماع الناس لذلک فرحًا بقدومه و استبشارا بمجيئه ما حكمها ؟

فالجواب أن قرآئة المولد على الوجه المشروع ممدوحة شرعًا لاشتمالها على تعظيمه و إظهار علامات نبوته .

)٧(و في المهند على المفند المشهور بعقائد ديوبند ص ٦٤:

السؤال الواحد والعشرون ما تقولون أن ذكر ولادته (صلى الله عليه وسلم) مستقبح شرعًا من البدعات السيئة أم غير ذلک ؟

الجواب ؟ حاشا أن يقول أحد المسلمين فضلا أن نقول نحن أن ذكر ولادته الشريفة (صلى الله عليه وسلم) بل ذكر غبار نعاله وبول حماره (صلى الله عليه وسلم) مستقبح من البدعات السيئة المحرمة فالأحوال التي لها أدنى تعلق برسول الله (صلى الله عليه وسلم) ذكرها من أحب المندوبات و أعلى المستحبات عندنا سوآء كان ذكر ولادته الشريفة او ذكر بوله و برازه و قيامه و قعوده و نومه و نبهته كما هو مصرح في رسالتنا المسماة بالبراهين القاطعة في مواضع شتى .

)٨(سئل مولانا أحمد علي المحدث السهارنپوري تلميذ الشاه محمد إسحق الدهلوي ثم المهاجر المكي عن مجلس ميلاد بأي طريق يجوز و بأي طريق لايجوز ؟

فأجاب بأن ذكر الولادة الشريفة لسيدنا رسول الله (صلى الله عليه وسلم) بروايات صحيحة في أوقات خالية عن وظآئف العبادات الواجبات و بكيفيات لم تكن مخالفة عن طريقة الصحابة و أهل القرون الثلاثة المشهود لها بالخير و بالإعتقادات التي لم تكن موهمة بالشرک والبدعة و بالآداب التي لم تكن مخالفة عن سيرة الصحابة التي هي مصداق قوله عليه الصلوة و السلام

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفي مجموعة فتاوى ج ۳ ص ۱۲۸.

السوال : هل يجوز تخصيص ذكرى المولد الشريف بشهرربيع الاول اوغيره ام لا ؟

الجواب : ان ولادة خيرالبشر عليه صلواة الله الاكبر موجب لألاف سرور وفرحة وهذه السرور والفرحة ليس له اختصاص بزمان ومكان بل استقر في عرق كل مؤمن وعصبه(وشحمه ولحمه) وان ثويبة جارية ابي لهب لما بشُّرته با لولادة السعيدة للنبي صلى الله عليه وسلم فرح واعتقها.

ثم روي في المنام بعد موته (صاحب هذه الرويا ء هوالعباس بن عبد المطلب رضي الله عنه) فقيل له كيف حالک ؟ فقال: من يوم الموت اعذب بالنار. الاانه يخفف عني كل ليلة الاثنين.وذالک ببركة السرور بولادة محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم فاذاكان ابولهب الشقي يخفف عنه العذاب لفرحه بالميلاد. فالمسلم الموحد من امته صلى الله عليه وسلم الذي يسربمولده صلى الله عليه وسلم . ويبذل ماله في محبته

\صلى الله عليه وسلم حسب استطاعته كيف لايبلغ الى الدرجة العليا. كذاقال المحدث ابوالفرج ابن الجوزي والشيخ عبدالحق الدهلوي وغيرهما فالولادة السعيدة والمعجزات والغزوات والاحوال الاخرى المتبركة لسيد العالمين صلى الله عليه وسلم لوبينت في مجلس الوعظ اوالتعليم وشرحت مفصلاً بدون دعوة الناس . وبغيرصورة الاحتفال تكون موجبة للالوف من البركات. وقد كانت ا لصحابة رضي الله عنهم اجمعين يجعلون محافلهم متبركة ومهابط الانوار الالهية القدسية بذكر هذه الامور وبيانها وروي (اصحابي كالنجوم فبايهم اقتديتم اهتديتم.

مشكوة المصابيح .واما اجتماع الناس وانعقاد المحفل بشرط ان يكون خالياً عن المنكرات وكذا دعوة الناس الى محفل ذكر المولد ومجلس ا لسيرة النبوية. واعلان انه ينعقد في يوم كذا وموضع كذا وكذاليشتركوا في الحسنات. فالحقيقة ان ذكري المولد بهذه الصورة لم يكن في عهد صاحب الرسالة صلى الله عيه وسلم . ولافي عهد الصحابة والتابعين ومن تبعهم رضي الله عنهم . وباقي عصر المجتهدين رحمة الله تعالى عليهم . ومابلغتنا فيه رواية منهم ولعدم ثبوته بهذه الصورة في عهد النبوي المبارک يمكن ان يقال له(بدعة) وقال الامام النووي رحمه الله تعالى عليه ان البدعة في الشرع احداث مالم يكن في عهد رسول الله صلى الله عليه وعلى اله واصحابه وسلم. كذاقال الملا علي القاري رحمه الله تعالى عليه في شرح المشكوة لكنه لما كان هذا امراً حسناً ولم يكن موجباً للمعصية والاثم . وقدثبت في الشرع اجتماع الناس للفرحة والسرور ، وكذا ثبت ان سيدنا بلال رضي الله تعالى عنه احياناً كان يطلع الناس بامر المصطفى صلى الله عليه وسلم في الطريق والسوق على موعظة الرسول الله صلى الله عليه وسلم اجازه علماء الشريعة وسموه بدعة مندوبة فيثاب فاعله.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوسه چي ددغه عبارت دترجمي له مخه د مولددلفظ وضاحت ضروردئ په دي ډول چي دمولد لفظ په اصل کښي ياصيغه دظرف زمان ده ياصيغه دظرف مکان ده معنی يې ځای دزيږيدلو ياوخت دزيږيدلو دئ اوپه اصطلاح کښي دامت مولِد واجتماع ته دخلګواووقرائت ته دقران کريم اووبيانولوته دهغو روايتوچي واردوي په ولادت کښي ديوه نبي له انبياوو اوياديوه ولي له اولياوو اوومدح اووصفت کولو ته ددوی په نيکواقوالواوافعالوسره ددوی ويل کيږي (اعانة الطالبين جـ۳ـد ص ۳٦۱)

اوس نو دمذکوره عبارت وترجمي ته ځيرسئ.

دسوال پخوږ اوخلاصه داده چي داسلام دپيغمبردسيرة بيانولو اوودده مبارک دمدح اوصفت په خاطر راغونډيدل خاص په هغه مياشت کښي چي دده مبارک زوکړه په کښي سويده چي هغه دربيع الاول ياغيره مياشت ده جائزده اوکه نه ده يعني سره له دي چي نفس داسلام دپيغمبر دسيرت بيانول اوودده مبارک مدحه اوثناکول خوپه شريعت کښي ډيرمهم کار دئ خوپه دغه خاص شکل کښي دغه کارکول چي مثلاً ودغه کارته دربيع الاول تر مياشتي تخصيص ورکړل سي اوپه قاعده سره خلګ ومحفل دمولِد شريف ته رادعوت کړل سي اوپه دي معتاد ډول وخلګوته اعلانونه وکړل سي دشريعت له نظره څنګه کاردئ؟ دجواب خلاصه داده چي که چيري په دغه اجتماع کښي غيرشرعي کارونه وجود ونلري نوعلماوودشريعت دغه کار جائزګڼلئ اوبدعت مندوبة يې بللئ دئ اوددغه کارکونکي يې مستحقين دثواب بللي دي، همدارنګه په ذکرسوئ فتاوی کښي راغلي دي چي ډيروله غټانودرجالودطريقت کوم چي عمل دمولد يې ترسره کړيدئ په خوب کښي په داسي حال کښي داسلام پيغمبرليدلئ دئ چي په عمل دمولدخپل به راضي اوخوشحاله وو اوشيخ عبدالحق محدث دهلوي فرمايي چي ځني له هغوخواصودعمل اودلمانځني دمولد داسلام دپيغمبر کوم چي په وارو وارو په تجربه رسيدلئ دئ داددئ چي په دغه ټول کال کښي دغه ځوک چي لمانځنه دميلاديې کړي وي له امن اوامان سره مخامخ سويدئ اوپه يوه طريقه له طريقوسره دکاميابئ زيري ورکړسويدئ

وايضاً في مجموعة الفتاوی ج ۱ ص ۳۹للعلامة الکنوي بعد تمهيد عدة مقدمات اقول بعدتمهيد هذه المقدمات ان ذکري المولدنفسه ليس بدعة ضلالة لوجهين:

الوجه الاول : ان المولد عبارة عن ان يقراء آية من الآيات القرانية . اويروي حديث من احاديث النبوية . ويذکرشئ من الفضائل والمعجزات النبوية . ويضاف في الشرح بعض حالات ولادته صلی الله عليه وسلم .ونسبه الشريف والخوارق التي ظهرت في حين ولادته وقبلها .ونحوها. کذاحققه ابن حجرالمکي في (نعمة الکبری علی العالم بمولد سيد ولدادم وغيره من العلماء الحذاق المهرة وهذه الحقيقة کانت موجودة في العهد النبوي وعصرالصحابه وان لم تسم بهذه التسمية ولا يخفی علی المحدثين الماهرين ان الصحابة رضي الله عنهم کانوا يذکرون الفضائل والشمائل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

النبوية . والحالات الراهنة عند ولادة ا لرسول المعظم صلى الله عليه وسلم وقد روي في الصحاح ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يضع لحسان منبراً في المسجد يقول عليه قائماً يفاخرعن رسول الله صلى الله عليه وسلم وينشد اشعاره في مدح رسول الله صلى الله عليه وسلم وكان رسول الله صلى الله عليه وسلم يدعوله ويقول ::اللهم ايده بروح القدوس . ولا يخفى على من طالع ديوان حِسان رضي الله عنه ان في قصائده ذكرت المعجزات النبوية واحوال الولادة السعيدة . والنسب الشريف وغيرها . وانشاد الاشعار بهذه الصفة في المجالس هو عين المولد . وقصة انشاده الاشعار في المسجد النبوي رويت في صحيح الامام البخاري رحمة الله عليه ومن شاء الاطلاع فليرجع اليه اوالى غيره فتح الباري ج١ص٥٤٨.رقم الحديث ٤٥٣.

فلا يظهر بين الذكرالمولد الذي مربيانه وبين هذه القصة فرق معتد به . الاان هذه القصة لم تسم بمحفل المولد . وهذاامراخر. ان اعترض ان نفس ذكر المولد وبيان الفضائل وغيره ثابت لكن ذكر المولد بهذه الصورة بآن يجمع له الرجال ويدعى الاحباب من البيوت لم يثبت،يجاب بان جمع الرجال وطلبهم لتبليغ العلم ونشره ثابت في الحديث كما ذكر فقيه ابوالليث السمرقندي رحمه الله تعالى عليه في كتابه تنبيه الغافلين: عن على بن ابي طالب قال:نزلت(اذاجاء نصرالله) في مرض رسول الله صلى الله عليه وسلم فما لبث ان خرج اليوم الخميس فرقي المنبر وجلس عليه ثم دعابلالاوقال:نادفي المدينة ان اجتمعوا لوصية رسول الله عليه وسلم فنادى بلال فاجتمع صغيرهم وكبيرهم وتركواابواب بيوتهم مفتحة حتى خرجت العذاري من خدورهن حتى خض(قوله خض يقال غض مكان باهله امتلأبهم وضاق)المسجد باهله والنبي صلى الله عليه وسلم يقول ،وسعوا لمن وراء كم ثم قام فحمدالله واثنى عليه وصلى على الانبياء . ثم قال انا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم العربي الحرمي المكي الحديث انتهى ملخصاً . وذكره في باب رفق٢٩٩. وفوق ذالک بان الكلام في المولدنفسه . واماالتخصيصات العرفية والاموارالمحيطة به فان لم تثبت من هذالاجتماع الذي ذكره في الحديث لايلزم منه عدم جوازذكرى المولد ولايستلزم منع الاحتفال به.

دوجه ثاني خلاصه داده چي داخبره په احاديثو اوپه شرعي دلائلوثابته ده چي دهرفردله افردوڅخه دعلم شرعي په هروخت کښي چي وي تعليم اوتعلم شرعي كار دئ،نو داسلام دبيغمبردميلادپه مناسبت داسلام دپيغمبر سيرت اوحالات بيانول يااوريدل هم يوفرددئ له افرادو څخه دتعليم اودتعلم دعلم شرعي نوپه دي وجه داهم شرعي كاردئ اوودي خبري ته متبحرفقهاء اومستنبطين علماء كوم چي له اهله څخه دفتوى دي لكه ابوشامه حافظ ابن حجر اوامام سيوطي اوشامي اوامثال ددوئ تللي دي اوحكم يې کړيدئ په استحباب دذكردمولِد ،اود (الانوارالمحمدية من المواهب اللدنية)په ١٢٨او٢٩ صفحه كښي په دي اره داسي راغلي دي . وارضعته صلى الله عليه وسلم ثويبة عتيقة ابي لهب اعتقها حين بشَّرَتْه بولادته عليه السلام وقدروءي ابولهب بعدموته فى النوم فقيل له ماحالک فقال في النار الاانه خُفِّف عنى في كل ليلة اثنين وامص من بين اصبعين هاتين ماءً واشاربرأس اِصبعيه وانّ ذالک باعتاقي لثويبة عندما بشرتنى بولادة النبي صلى الله عليه وسلم وبأرضاعهاله صلى الله عليه وسلم.قال ابن الجزري فأذاكان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هذا أبولهب الكافر الذي نزل القران بذمه جوزي بفرحه ليلة مولد النبي صلى الله عليه وسلم فما حال المسلم الموحد من امته صلى الله عليه وسلم يُسربمولده ويبذل ماتصل اليه قدرته في محبته صلى الله عليه وسلم لعمري انما يكون جزاءه من الله الكريم ان يدخله بفضله العميم جنات النعيم ولازال اهل الاسلام يحتلفون بشهرمولده عليه الصلاة والسلام ويعملون الولائم ويتصدقون في لياليه بانواع الصدقات ويظهرون السرور ويزيدون في المبرات ويعتنون بقرائة مولده الكريم ويظهرعليهم من بركاته كل فضل عميم ومما جُرِّب من خواصه انه امان في ذالک العام وبشرى عاجلة بنيل البغية فرحم الله امرء اتخذ ليالي شهر مولده المباركة اعيادًا .

قدرمنوورونو داسلام دپيغمبر دميلاددلمانځني دشرعي حکم په ارتباط مي دمعتمدوکتابو په حواله داسلام اوداهل السنت والجماعت دنامتوعلماؤ قولونه درته ذکرکړل چي له ټولو څخه مثبته نتيجه ترلاسه کيږي اووهغه چاته چي دحق تلاش کوي اودحق منونکي وي اودسليم عقل خاوند وي په ډير کافي ډو ل ذکرسوي تفصيل قناعت ورکونکئ دئ ددي سلسلي په اخرکښي زه عاجزهم غواړم چي خپل نظرومسلمانانوته ديوڅوجملوپه ضمن کښي تقديم کړم.

اوله جمله داده چي داسلام دپيغمبر دميلادلمانځنه چي په دغه مروج ډول داسلام په ابتدائي درو قرنو کښي نه کيدله اوبيا دعالم اسلام په ټولو اطرافواواکنافوکښي پيل سوه نود پوښتني ځائ بايد داخبره وي چي داسلام په اولو دروقرنوکښي ولي دغه عظيم الشانه عمل نه ترسره کيدي ددي دپاره بايديو عذر اوعلت پيداسي اوله کومه وخته چي دغه عمل مسلمانانورواج کړيدئ ځماپه فکر دادسوال اودپوښتني ځائ نه دئ ځکه داسلام دپيغمبر دميلا ددلمانځني په عظمت کښي که صحيح فکروکړل سي اوسياسي اواجتماعي داخلي اوخارجي ديني اواخروي ګټي يې وڅيړلي سي نوبي اختياره دهرمسلمان وجدان اوعقل اوعلم پردي باندي حکم کوي چي مسلمانان ضروربايد دغه عمل هرکال درببع الاول په مياشت کښي په ډيرجوش اوخروش سره ترسره کوي خو البته په دي شرط چي شرعي مقررات به په نظر کئ نيسي.

دوهمه جمله داده چي دري پيړي مخکي انګريزانو ځني جاسوسان واسلامي هيوادوته دپاره دفتني اوفساداچولوپه منځ کښي دمسلمانانو وليږل چي دهغو جاسوسانو څخه يو جاسوس همفرياهمفري نوميده دغه جاسوس چي کله دجاسوسي دوري پوره کړي بيايې يوکتاب جوړکړ چي هغه کتا ب يې هم دهمفرپه نامه يادېږي اواوس هم دغه کتاب په مختلفوهيوادوکښي په مختلفوژبوکښي وجود لري په دغه کتاب کښي ده هغه ټولي وظيفي ذکرکړيدي کومي چي دانګريزانو دحکمرانانو لخواودته سپارلي سوي وي اودارنګه يې هغه ټول اجراات په دغه کتاب کښي ذکرکړيدي کوم چي په اسلامي ملکوکښي ده د انګريزحکمرانانوددستورمطابق ترسره کړي وو ده په دي کتاب کښي ذکرکړيدي چي يوه وظيفه ماته داراکړه سويوه چي ته به په اسلامي هيوادوکښي کوښښ کوي چي دمسلمانانوتعلق داسلام د پيغمبرله اولادي څخه پري کړي ځکه چي دپيغمبرپه اولاد کښي هرڅوک چي مسلمانان يې ويني نوومسلمانانوته داسلام پيغمبر اودهغه حالات ورپيادوي. ددغه جاسوس په دغه خبره کښي که فکروکړ سی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوداخبره به وهرمسلمان ته په ډاګه سي چي داسلام دپیغمبر دمیلاد لمانځنه به پرکافرانوباندي په څونه لوړه کچه دغم اوددرد اثراچوي اونه لمانځل بي دکفارو څونه غټ اومهم مطلوب وي.

دریمه جمله داده چي داحادیثو په ټولومعتبرکتابوکښي دغه روایت مذکوردئ چي یوه یهودي وحضرت عمر رضی الله عنه ته وويل چي که دغه ایت چي (الیوم اکملت...الی اخرها)پرموږ یهودونازل سوئ وای نو موږ به هغه ورځ داختر ورځ ګرځولي وای حضرت عمرورته وفرمایل چي ددغه ایت دنزول ورځ زموږ ددوواخترووروځ ده ځکه چي دغه ایت دجمعي په ورځ نازل سویدئ چي په اسلام کښي یوه ستره مقدسه ورځ ده اوبل دعرفي په ورځ نازل سویدئ چي په سلام کښي له ډیرومقدسوورځوڅخه یوه بله ورځ ده ،که دحضرت عمرپه دغه کلام کښي غوروکړل سي نووهرسړي ته داخبره څرګندیږي چي په مسلمانانوباندي چي په کومه ورځ کښي یوستر الهي انعام سویوي نوهغه ورځ داختردورځي په شان بایدوګڼي، نوچي ددغه مبارک ایت دنزول ورځ ددي مستحقه سوه چي داختر دورځي په شان وبلله سی نوداسلام دپیغمبر صلی الله علیه وسلم دولادت ورځ به چي مبدأاوپیل پرعالم بشریت باندي دټولودنیوی اودیني اواخروي ستروسترو نعمتوده څنګه په دي سره حقداره نه وي چي ولمانځله سي اودیوستراختر په شان وګڼله سي.

څلورمه جمله داده چي که څوک په دي قول دخدای پاک کښي چي (ویتبع غیرسبیل المؤمنین) چي دسورة النساء ۱۱۵ایت دئ صحیح فکروکړي اودارنګه داسلام دپیغمبر صلی الله علیه وسلم په دغومبارکوحدیثوکښي په شرط دلیاقت اوپه شرط دعدم دتعصب تأمل اوتدبروکړي نوداسلام دپیغمبر دمیلاد دلمانځني دمشروعیت په باب به هیڅ شک اوشبهه ورته پاته نشي ، اوداخبره به هم ورته ثابته شي چي دمیلادالنبي علیه الصلاة واسلام لمانځنه په اسلام کښی په هیڅ معنی دبدعت کارنه دئ، بلکي داسلامی اصولوله مخی په شرعي دلائلوسره ثابت سوي عمل دئ حدیثونه دادي ،

)۱(قال النبي صلی الله علیه وسلم (ان الله لایجمع امتي علي ضلالة) رواه الترمذی . کتاب الفتن باب لزوم الجماعة.

)۲ (ماراٰه المسلمون حسناً فهو عندالله حسن ...) رواه الحاکم في المستدرک ج۳ص۸۷.

)۳ (من سن في الاسلام سنة حسنةً فله اجرها واجرمن عمل بها ...) رواه مسلم في کتاب الزکاة باب الحث علی الصدقة.

محترمومسلمانانو!دا اخیردهغه څه دئ چي داسلام دپیغمبر دمیلادپه مناسبت می وتاسي محترموته تقدیم کړل له الله جل جلا له څخه يې دکامل ا جر امیدواریم.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library